

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЗАХІДНИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ

**УПРАВЛІННЯ ЗАХІДНОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**Відділ контролю в аграрній галузі,
екології та природокористування**

від 30.06.2020

№070-24/01

**АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО АУДИТУ
ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ПІДПРИЄМСТВА
«ЛІСОМИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ЗВІРІВСЬКЕ»
ЗА ПЕРІОД З 01.01.2016 ПО 31.12.2019 РОКУ**

ЛУЦЬК-2020

В аудиторському звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності **Державного підприємства «Лісомисливське господарство «Звірівське»** (далі – ДП «ЛМГ «Звірівське», Підприємство, Лісгосп) за період з 01.01.2016 по 31.12.2019 року.

Аудит проведено відповідно до ст.3 Закону України від 26.01.1993 №2939-ХІІ «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні». п.п.3п.4 Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 №43, Порядку проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затверджений постановою КМУ від 27 березня 2019 р. № 252 та п. 4.5 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби України на I квартал 2020 року (в частині державних фінансових аудитів), та Плану і Програми аудиту.

Аудит здійснено з метою оцінки, законного, ефективного та результативного використання ресурсів, стану фінансової і господарської діяльності, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю державного підприємства «Лісомисливське господарство «Звірівське».

Аудиторський звіт призначений для керівництва Державного підприємства «Лісомисливське господарство «Звірівське», Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства, Державного агентства лісових ресурсів України та Державної аудиторської служби України.

За рішенням начальника Управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області аудиторський звіт може надсилатися іншим зацікавленим органам державної влади. Результати аудиту можуть бути оприлюднені через засоби масової інформації.

Аудиторські процедури проведено з відома директора ДП «ЛМГ «Звірівське» Тишковця Сергія Миколайовича.

Аудиторський звіт підготовлено працівниками відділу контролю в аграрній галузі, екології та природокористування Управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області, керівник аудиту – начальник відділу контролю в аграрній галузі, екології та природокористування Олійник О.В.

До проведення аудиту також було залучено працівника відділу контролю у галузі промисловості, інфраструктури та ЖКГ Управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області Сеника М.Я.

ЗМІСТ	
I. ВСТУП	5
1.1 Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту	5
II. Результати аудиторського дослідження	9
2.1 Аналіз фінансово-господарської діяльності ДП «ЛМГ «Звірівське» за фінансовою звітністю. Правильність складання фінансових планів та аналіз їх виконання.	9
2.2 Аналіз виконання стратегічних планів розвитку Підприємства.	18
2.3 Аналіз здійснення Підприємством ведення лісового та мисливського господарства та охорони навколишнього природного середовища.	20
2.4 Зовнішні фактори ризиків, що негативно вплинули на ефективність діяльності Підприємства	24
2.4.1 Відсутність бюджетного фінансування на охорону лісу та збереження та відновлення популяції звірів, зростання протягом останніх років податкового навантаження, значні видатки на охорону та ведення мисливського господарства не сприяють його розвитку та негативно впливають на фінансовий стан Підприємства. Також, відсутність затвердженої розрахункової лісосіки не дає змоги проводити ДП ЛМГ «Звірівське» рубки головного користування, які значно збільшать доходи Підприємства та покриють витрати на охорону лісу.	24
2.4.2 Недосконала нормативно-правова база системи оздоровчих заходів в лісах призводить до негативних наслідків для довкілля та недоотримання доходів Підприємством.	31
2.5 Внутрішні фактори ризиків, що негативно вплинули на ефективність діяльності Підприємства	33
2.5.1 Здійснення Підприємством протягом 2018-2019 років значних видатків на ремонт будівель і споруд та благоустрою, наявність великого обсягу довгострокових зобов'язань призвели до збільшення кредиторської заборгованості та зменшення власних обігових коштів, що негативно впливає на фінансовий стан Підприємства.	33
2.5.2 Відсутність виробничих потужностей щодо переробки деревини та власних транспортних засобів для перевезення лісопродукції, призводить до значних витрат на залучення сторонніх суб'єктів господарювання щодо надання вказаних послуг, а зростання обсягу дебіторської заборгованості до недоотримання доходів Підприємством.	36
2.5.3 Ефективний маркетинг (зокрема реклама) надання можливих платних послуг на території ДП «ЛМГ Звірівське», при розробленні економічно вигідних цін, враховуючи попит та моніторинг аналогічних видів на ринку України надасть додаткові резерви доходів Підприємства.	38

2.5.4. Система внутрішнього контролю на ДП «ЛМГ «Звірівське» не дозволяє своєчасно та у повній мірі виявляти всі недоліки у його діяльності.	41
III. ВИСНОВКИ	49
IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ	52
V. ДОДАТКИ	53
VI. ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	54

I. ВСТУП

1.1 Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту

Державне підприємство «Лісомисливське господарство «Звірівське» (надалі – ДП «ЛМГ «Звірівське», Підприємство) було створене на підставі наказу Міністерства лісового господарства України 30.12.1991 №166 «Про створення державного мисливського господарства «Звірівське» Волинської області. Наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 24.05.2018 №429 змінено найменування Державного підприємства «Мисливське господарство «Звірівське» на Державне підприємство «Лісомисливське господарство «Звірівське».

ДП «ЛМГ «Звірівське» є державним підприємством, заснованим на державній власності, належить до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів (далі – Орган управління майном) і координується Волинським обласним управлінням лісового і мисливського господарства (далі - Управління).

У своїй діяльності Підприємство керується Статутом, затвердженим наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 26.04.2019 №276.

Підприємство створено з метою:

- ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів;

- ведення мисливського господарства, охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування Підприємству.

- одержання прибутку від комерційної діяльності.

Основними напрямками діяльності згідно Статуту Підприємства є:

- відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства;

- забезпечення лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу;

- запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин;

- дотримання правил і норм використання лісових ресурсів;

- ведення мисливського господарства та контроль за дотриманням правил полювання.

ДП «ЛМГ «Звірівське» є юридичною особою, веде самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в установах банків, печатку, штампи, бланки зі своїм найменуванням. Підприємство може мати товарний знак, який реєструється згідно до чинного законодавства.

Підприємство несе відповідальність за своїми зобов'язаннями усім належним йому на праві господарського відання майном згідно з чинним законодавством та не несе відповідальність за зобов'язаннями держави та Органу управління майном.

Майно Підприємства становлять основні фонди та оборотні засоби, кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі.

Згідно з довідкою з Єдиного Державного реєстру підприємств і організацій України (ЄДРПОУ) Підприємство має наступні реквізити:

Ідентифікаційний код:	05538158
Орган управління:	Державне агентство лісових ресурсів України
Форма власності:	Державна власність
Організаційно-правова форма господарювання (КОПФГ):	140 державне підприємство
Місцезнаходження за КОАТУУ:	45250, Волинська область, Ківерцівський район, с.Звірів, вул.Мисливська, 12

Види діяльності за КВЕД-2010:

01.70	Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг;
02.10	Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві (основний);
02.20	Лісозаготівлі;
02.30	Збирання дикорослих не деревних продуктів;
02.40	Надання допоміжних послуг у лісовому господарстві;
10.85	Виробництво готової їжі та страв;
16.10	Лісопильне та стругальне виробництво;
46.22	Оптова торгівля квітами та рослинами;
46.73	Оптова торгівля деревиною, будівельними матеріалами та санітарно-технічним обладнанням
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля;
47.89	Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами
56.10	Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування;
56.30	Обслуговування напоями

Господарська діяльність підприємства спрямована на ведення лісового та мисливського господарства, охорону та захист лісу від самовільних рубок, пожеж та шкідників лісу, а також заготівлю лісопродукції. Зокрема пріоритетними, є ведення обліку мисливської фауни і реєстрації всіх змін в його складі, проведення робіт по акліматизації та реакліматизації цінних видів тварин, по відлову для реалізації, здійснення біотехнічних заходів, що спрямовані на підвищення продуктивності і поліпшення якості мисливських угідь та зростання чисельності мисливських тварин, вивчення мисливської фауни з метою найбільш раціонального її використання, організація полювання на диких звірів і птахів.

Підприємство самостійно планує свою діяльність, визначає стратегію та основні напрямки свого розвитку відповідно до галузевих науково-технічних

прогнозів, пріоритетів, кон'юнктури ринку продукції, товарів, робіт та економічної ситуації.

ДП «ЛМГ «Звірівське», загальною площею 8233,6 га, розташоване на території Ківерцівського адміністративного району. Згідно розпорядження Волинської обласної державної адміністрації про припинення права постійного користування земельними ділянками та надання земельних ділянок у постійне користування від 07.12.2018 № 806, для ДП «ЛМГ «Звірівське» надано у постійне користування земельні ділянки лісгосподарського призначення загальною площею 8 233,633 га, в тому числі від ДП «Ківерцівське ЛГ» – 3504,2094 га та ДП «Цуманське ЛГ» – 4 729,4236 га.

Структура ДП «ЛМГ «Звірівське» станом на час проведення аудиту складається із адміністрації, мисливської дільниці, Будинку «Мисливця», Мошаницького та Звірівського лісництв та кафе-колиби «Явір».

Так, згідно наказу Держлісагентства від 11.05.2019 № 290 від ДП «Цуманське ЛГ» у 2019 році було передано кафе-колиба «Явір» із майном, яке у ньому знаходилося, в тому числі меблями, обладнанням та інвентарем, продуктами харчування та іншими товарно-матеріальними цінностями.

Також, у зв'язку із створенням двох лісництв (Мошаницького та Звірівського) в структурі ДП «ЛМГ «Звірівське» згідно наказу Держлісагентства від 26.04.2019 року внесено зміни до статуту та реєстраційних документів щодо зміни назви та діяльності Підприємства, якими передбачено ведення лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів.

Протягом періоду, що підлягав збору інформації, бюджетні кошти Підприємство не отримувало.

Аудитом відповідності фактичної діяльності Підприємства видам діяльності передбаченим його Статутом встановлено, що згідно наданих для ревізії документів Підприємством фактично проводилась діяльність, яка відповідає Статуту.

Одержання ліцензії на право здійснення вищевказаних видів господарської діяльності чинним законодавством не передбачено.

Проведеним порівнянням фактичної діяльності Підприємства із основними напрямками діяльності встановлено що з передбачених 59 видів діяльності згідно статуту, що діяв у період, що підлягав аудиту, не здійснювалось 10, зокрема: переробка деревини, ведення сільського господарства та рибного господарства, надання послуг з очищення автомобільних доріг, вулиць, та тротуарів від снігу, виробництво товарів народного споживання, внутрішні та міжнародні перевезення пасажирів, тощо.

У 2017 році середньооблікова чисельність працівників склала – 13 осіб, у 2018 році -18 осіб, а вже у 2019 році - 53 особи, що на 35 осіб більше ніж у 2018 році, що пояснюється приєднанням у 2019 році двох лісництв (Звірівського та Мошаницького) та кафе-колиби «Явір».

Статутний капітал Підприємства складає 447,8 тис.гривень.

Майно Підприємства становлять основні фонди та оборотні засоби, кошти, а також інші цінності, вартість яких відображаються в самостійному балансі Підприємства.

Управління Підприємством здійснюється директором, який призначається Органом правління. Протягом періоду, що підлягав збору інформації призначення на посаду директора Підприємства проводилось згідно до наказів Державного агентства лісових ресурсів України та укладались відповідні контракти із керівником.

Так, посадовими особами Державного підприємства, яким було надано право розпоряджатися рахунками та підписувати розрахункові документи (з правом першого підпису) у періоді, що підлягав аудиту, були: в.о.директора - головний мисливствознавець Перхалюк О.І. – 29.09.2015 по 03.02.2016 року; директор Байцим С.В. – з 03.02.2016 по 14.06.2017 року; в.о.директора - головний мисливствознавець Смічик С.П. – з 15.06.2017 року по 09.08.2018 та директор Смічик С.П. – з 10.08.2017 по 13.09.2018 року; директор Тишковець С.М.– з 14.09.2018 року та станом на дату завершення аудиту.

Головними бухгалтерами на Підприємстві у досліджуваному періоді були: головний бухгалтер Куц О.І. – з 21.12.2015 по 23.05.2018 року; головний бухгалтер Читкайло М.В.– з 24.05.2018 по 12.08.2019 року та головний бухгалтер Куц Оксана Іванівна – з 13.08.2019 по 31.12.2019 року.

Причини проведення аудиту: виконання вимог статті 16 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», статті 3 Закону України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» та п.4.5 Плану проведення заходів державного фінансового контролю Держаудитслужби України на I півріччя 2020 року (в частині державних фінансових аудитів).

Аудит здійснено з метою надання оцінки досягнення визначених цілей та завдань з виконання показників економічності, продуктивності і результативності, оцінки ефективності і законності використання коштів і майна, інших активів держави, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю ДП «ЛМГ «Звірівське» за період з 01.01.2016 по 31.12.2019 року.

Проведеним аналізом сукупності основних техніко-економічних, фінансових показників та коефіцієнтів встановлено тенденцію до їх коливань в порівнянні з відповідними періодами, що може свідчити про зниження ефективності господарської діяльності.

Критерії, за якими здійснено оцінку:

- аудит здійснено з метою надання оцінки ефективності і законності використання ДП «ЛМГ «Звірівське» державних коштів і майна, інших активів, правильності ведення бухгалтерського обліку і достовірності фінансової звітності, функціонування системи внутрішнього контролю на Підприємстві за період з 01.01.2016 по 31.12.2019 року;

- дотримання вимог законодавства, актів і рішень Органу управління майном Підприємства і досягнення ним цілей та завдань, визначених Статутом, мети діяльності Підприємства, яка полягає у лісового господарства, охорони, захисту, раціонального використання та відтворення лісів, ведення мисливського господарства, охорони, відтворення та раціонального використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь, наданих у користування Підприємству;

- забезпечення підвищення продуктивності, посилення їх корисних властивостей, задоволення потреб суспільства у лісових ресурсах на основі їх науково обґрунтованого раціонального використання та отримання на цій основі прибутку;

- ефективність використання та стану збереження державного майна і коштів.

Державний фінансовий аудит діяльності Підприємства Управлінням Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області проводиться вперше.

Аудиторськими процедурами охоплено 50118,6 тис. грн активів Підприємства, в тому числі 41904,8 тис. грн коштів та 8213,8 тис. грн майна.

II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР

2.1 Результати аналізу фінансово-господарської діяльності. Правильність складання фінансових планів та аналіз їх виконання.

Основними джерелами інформації для фінансового аналізу були звітність ДП «ЛМГ «Звірівське» за 2016-2019 роки: «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» (форма №1), «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (форма №2), «Звіт про рух грошових коштів» (форма №3), «Звіт про власний капітал» (форма №4), «Примітки до річної фінансової звітності» (форма №5).

Фінансово-господарська діяльність ДП «ЛМГ «Звірівське» характеризується показниками, наведеним нижче у таблиці 1.

Таблиця 1.
(тис. грн)

Найменування показника	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	726	1060	1779	14590
Інший операційний дохід	758	320	16024	34226
Інші доходи	205	588	1243	343
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	268	1943	10892	19195
Адміністративні витрати	385	606	1044	11349
Витрати на збут	0	0	0	156
Інші операційні витрати	1154	371	7032	17800

Витрати з податку на прибуток	0	0	14	119
Чистий фінансовий результат:				
- прибуток	0	0	64	540
- збиток	137	952	0	0

Так, проведеним дослідженням показників, що характеризують діяльність ДП «ЛМГ «Звірівське», встановлено наступне.

Фінансовим результатом від усіх видів діяльності Підприємства за 2016 рік є збиток в сумі 137 тис.грн та у 2017 році – збиток в сумі 952 тис.грн, з результатами діяльності у 2018 році Підприємство отримало прибуток в сумі 78 тис. грн. та у 2019 році – прибуток в сумі 659 тис. гривень.

За звітними даними упродовж досліджуваного періоду Підприємство отримало **чистий дохід від реалізації продукції** (товарів, робіт, послуг) у 2016 році на суму 726 тис.грн, у 2017 році – 1060 тис.грн, у 2018 році – 1779 тис. грн та у 2019 році – 14590 тис.гривень.

Основним джерелом отримання чистого доходу Підприємства у 2016-2018 роках було надання послуг пов'язаних із мисливством, в той же час у 2019 році це реалізація лісопродукції та від торгівлі в кафе-колибі «Явір».

Зокрема, у 2016 році **дохід від надання послуг пов'язаних із мисливством (із врахуванням реалізації тварин, які утримуються на території Підприємства)** склав 726 тис.грн, у 2017 році дохід зріс і становив 1126,6 тис.грн, тоді як у 2018 році вже склав 735,5 тис.грн (або на 391,1 тис.грн менше ніж у попередньому році), а у 2019 році він ще зменшився в порівнянні із попереднім роком на 363,5 тис.грн і склав лише 372 тис.грн.

Так, дохід від ведення мисливського господарства у 2019 році Підприємством становив лише 2,5 % від загальної суми одержаних доходів у 2019 році. В той же час дохід від реалізації лісопродукції - 8056 тис. грн (або 55,2%) та від торгівлі в кафе-колибі «Явір» - 6162 тис. гривень (42,3%).

Доходи Підприємства у 2019 році від лісозаготівлі та торгівлі виникли внаслідок утворення 2 лісництв на базі ДП «ЛМГ «Звірівське» (по 1 лісництву передано від ДП «Ківерцівське ЛГ» та ДП «Цуманське ЛГ») та передачі на баланс кафе-колиби «Явір» від ДП «Цуманське ЛГ».

Обсяг інших операційних доходів у 2016 році склав 758 тис.грн, у 2017 році – 320 тис.грн, у 2018 році зріс на 15704 тис.грн в порівнянні із 2017 роком та становив 16024 тис.грн, у 2019 році збільшився на 18202 тис.грн в порівнянні із 2018 роком та становив 34226 тис.гривень.

Також, значне зростання обсягів іншого операційного доходу у 2018-2019 роках в порівнянні із минулими роками відбулось внаслідок безоплатної передачі товарно-матеріальних цінностей (лісопродукція, будівельні матеріали, майно) від 22-х лісгоспів Волинської області та отримання доходів від їх реалізації.

Так, в ході аудиту згідно наданих документів встановлено, що передачі вищевказаних товарно-матеріальних цінностей здійснювалась на підставі наказів:

Державного агентства лісових ресурсів, які видавались протягом 2018-2019 років на підставі листів звернень Підприємства, в яких обґрунтовувалась виробнича необхідність передачі цінностей та листів погоджень підприємств Волинської області, що підпорядковуються Держлісагентству та Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства.

Сукупний дохід Підприємства за 2016 рік становив – 1689 тис.грн, за 2017 рік – 1968 тис.грн, за 2018 рік – 19046 тис.грн та за 2019 рік -49159 тис.гривень.

У складі сукупного доходу **інші операційні доходи** становили у 2016 - 45% (або 758 тис.грн), у 2017 році -16% (або 320 тис.грн), у 2018 році -84% (або 16024 тис.грн) та у 2019 році -69 % (або 34226 тис.грн).

Аналізом структури та динаміки витрат Підприємства встановлено, що протягом періоду, що підлягав дослідженню, **сукупні витрати** мають змінну тенденцію, зокрема, за 2016 рік витрати склали 1826 тис.грн, за 2017 рік збільшились на 1094 тис.грн та склали 2920 тис.грн, за 2018 рік у порівнянні з 2017 роком збільшились на 16062 тис.грн та склали 18982 тис.грн, а за 2019 рік у порівнянні з 2018 роком збільшились на 29637 тис.грн та склали 48619 тис.гривень.

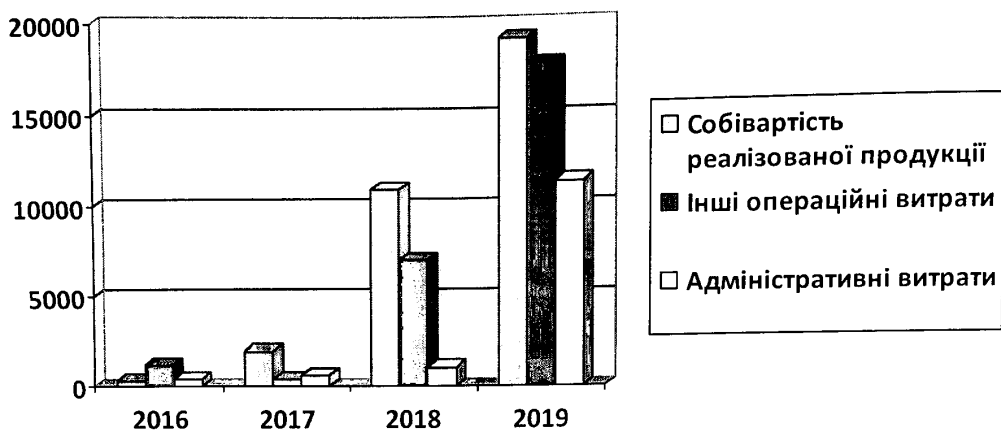
Питома вага собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) протягом 2016-2019 років у структурі сукупних витрат Підприємства становила: у 2016 році – 15 % (або 268 тис.грн), у 2017 році – 66% (або 1943 тис.грн), у 2018 році – 57% (або 10892 тис.грн) та у 2019 році – 39% (або 19195 тис.гривень).

Протягом досліджуваного періоду у структурі сукупних витрат Підприємства **інші операційні витрати** склали: у 2016 році склали – 63% (або 1154 тис.грн), у 2017 році – 13% (або 371 тис.грн), у 2018 році – 37% (або 7037 тис.грн) та у 2019 році – 36 % (або 17800 тис.гривень).

Адміністративні витрати Підприємства у 2016 році склали 385 тис.грн або 21%, у 2017 році – 606 тис.грн або 20%, у 2018 році – 1044 тис.грн або 5% та у 2020 році – 11349 тис.грн або 23%.

Структура витрат ДП «ЛМГ «Звірівське» за 2016-2019 роки відображена на діаграмі 1.

Діаграма 1.

Відповідно до фінансової звітності (форма №2) загальна сума операційних витрат за 2018 рік збільшилась у порівнянні із 2017 роком на 6661 тис.грн або в 2,2 рази, за 2019 рік збільшилась у порівнянні із 2018 роком на 10768 тис.грн або в 2,5 рази, аналогічно спостерігається збільшення сум адміністративних витрат у 2019 році в порівнянні із 2018 роком на 10305 тис.грн або в 11 раз.

В ході аудиту встановлено, що значні темпи зростання інших операційних та адміністративних витрат Підприємства протягом досліджуваного періоду, пояснюється проведенням великого обсягу ремонтно-будівельних робіт.

Так, протягом 2018-2019 років Підприємство уклало ряд договорів із підрядниками на виконання ремонтних робіт господарських будівель необхідних для ведення мисливсько-господарської діяльності, контори господарства, будинків мисливця, гаражів, піднавісів для сіна, фазанаріїв, мийки, споруд, влаштування доріжок, огорож, інші роботи з благоустрою, на загальну вартість 12 322 тис. грн., які виконувались протягом вказаного періоду.

Крім того, у вищезазначеному періоді Підприємством було придбано основних засобів, будівельних матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей, які були використані при проведенні ремонтних робіт на суму 3 752,5 тис. грн. та оплачено вартість послуг пов'язаних з ремонтом та утриманням майна (транспортні послуги з перевезення будівельних матеріалів, влаштування електричних мереж, послуги з благоустрою території) на суму 1 699,7 тис. гривень.

Основну питому вагу у складі операційних витрат Підприємства за 2016-2019 роки займають інші операційні витрати – від 10% до 64%, матеріальні затрати – від 16% до 43%, витрати на оплату праці – від 15% до 37%.

Проведеним аналізом основних показників по праці встановлено, що середньооблікова чисельність працівників Підприємства у 2016 році склала 14 осіб, у 2017 році -13 осіб, у 2018 році -18 осіб та у 2019 році – 54 особи.

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника складала: у 2016 році – 4036 грн, у 2017 році – 5564 грн, у 2018 році – 7958 грн та у 2019 році – 9874 гривень.

Аналізом звітних даних Підприємства встановлено, що **первісна вартість активів** станом на 01.01.2016, 01.01.2017, 01.01.2018, 01.01.2019 та 01.01.2020 становила відповідно, 2123 тис.грн, 2632 тис.грн, 2604 тис.грн, 6396 тис.грн та 20535 тис.грн, де необоротні активи становили у 2016 році – 366 тис.грн (або 13,9%), у 2017 році – 220 тис.грн (8,4%), у 2018 році – 3732 тис.грн (58,3%) та у 2019 році – 8801 тис.грн (42,9%).

Первісна вартість основних засобів збільшилась із 2031 тис.грн (на 01.01.2016) до 11734 тис.грн (на 01.01.2020), тобто на 9703 тис.грн внаслідок придбання Підприємством основних засобів за рахунок реалізації безоплатно отриманих товарно-матеріальних цінностей від лісгоспів Волинської області.

Основні засоби за залишковою вартістю у складі необоротних активів Підприємства становили станом на 01.01.2016, 01.01.2017, 01.01.2018, 01.01.2019 та 01.01.2020 становила відповідно, 1335 тис.грн, 1422 тис.грн, 1368 тис.грн, 1483 тис.грн та 9914 тис.гривень.

Аналізуючи **знос основних засобів** встановлено, що даний показник на протязі досліджуваного періоду склав близько %, зокрема становив у 2016 році – 37%, у 2017 році – 43%, у 2018 році – 44% та у 2019 році – 16%.

Відповідно відбулося абсолютне зростання зносу основних засобів на 143 тис.грн у 2016 році, на 172 тис.грн у 2017, на 165 тис.грн у 2018 році та на 639 тис. грн у 2019 році.

Слід зазначити, що коефіцієнт зносу основних засобів протягом 2016-2018 років зростав із 37% до 44%, що мало негативний вплив на їх модернізацію, але у 2019 році він зменшився до 16%, що свідчить про значне оновлення, модернізацію та капітальний ремонт основних засобів для їх підтримки їх у належному стані, а також за рахунок придбання нової техніки та обладнання.

Питома вага оборотних активів у загальній вартості активів Підприємства станом на 01.01.2016 року складала 6% або 92 тис.грн, на 01.01.2017 – 20% або 366 тис.грн, на 01.01.2018 – 14% або 220 тис.грн, на 01.01.2019 – 71% або 3732 тис.грн та на 01.01.2020 – 47% або 8801 тис.гривень.

Зростання вартості оборотних активів протягом 2018-2019 років відбувалося в основному за рахунок збільшення запасів Підприємства внаслідок безоплатної передачі товарно-матеріальних цінностей (лісопродукція, будівельні матеріали, майно) від лісгоспів Волинської області.

Запаси Підприємства у складі оборотних активів станом на 01.01.2016 року складала 47 тис.грн (або 51%), на 01.01.2017 – 156 тис.грн (або 43%), на 01.01.2018 – 141 тис.грн (або 64%), на 01.01.2019 – 3028 тис.грн (або 81%) та на 01.01.2020 – 3991 тис.грн (або 45%).

Частка грошей та їх еквівалентів у складі оборотних активів протягом 2016-2019 років мала тенденцію до зростання: на 01.01.2020 вона становила 174

тис.грн. (або 2% від сукупного складу оборотних активів) та в порівнянні на 01.01.2016 року зросла на 145 тис.гривень.

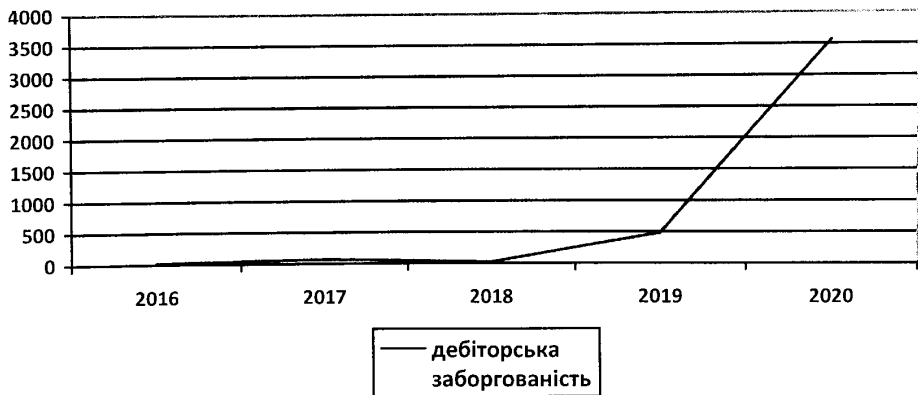
Аналіз стану **дебіторської заборгованості** в динаміці засвідчив збільшення та певні коливання її розмірів та структури впродовж періоду, що підлягав аудиту.

Так, якщо на початок 2016 року дебіторська заборгованість становила 16 тис.грн та за 2016 рік її розмір збільшився на 53 тис.грн до 69 тис.грн., тоді як за 2017 рік дебіторська заборгованість зменшилась на 48 тис.грн до 21 тис.грн, а з 2018 рік дебіторська заборгованість збільшилась до 480 тис.грн (або в 22,8 рази) та за 2019 рік аналогічно збільшилась до 3564 тис.грн (або в 7,4 рази).

У структурі дебіторської заборгованості Підприємства станом на 01.01.2020 року найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги 15% або 521 тис.грн та інша поточна дебіторська заборгованість 80 % або 2842 тис.гривень. Крім цього, по Підприємству рахується дебіторська заборгованість по розрахунком з бюджетом на суму 201 тис.грн (або 5% від сукупної суми заборгованості).

Динаміка дебіторської заборгованості по ДП «ЛМГ «Звірівське» за 2016-2019 роки відображена на діаграмі 2.

Діаграма 2.

Сукупна **кредиторська заборгованість (поточні та довгострокові зобов'язання)** Підприємства впродовж досліджуваного періоду мала тенденцію до зростання і складала станом на 01.01.2016 складала на суму 777 тис.грн, на 01.01.2017 – 1279 тис.грн, на 01.01.2018 – 1981 тис.грн, на 01.01.2019 – 5591 тис.грн та на 01.01.2020 – 11070 тис.гривень.

За 2016-2019 роки **кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями** станом на 01.01.2020 складала 3227 тис.грн та в порівнянні із 01.01.2016 зросла в 10,1 раз.

О.С.

Аналогічно, станом на 01.01.2020 зросла в 17,2 рази **кредиторська заборгованість за поточними зобов'язаннями** в порівнянні із 01.01.2016 та складала 7843 тис.гривень.

У структурі кредиторської заборгованості за поточними зобов'язаннями Підприємства станом на 01.01.2020 найбільшу питому вагу займає заборгованість за товари, роботи, послуги – 50% (або 1083 тис.грн), розрахунки з бюджетом – 14% (або 1083 тис.грн) та інші поточні зобов'язання – 28% (або 2184 тис.грн).

Динаміка кредиторської заборгованості по ДП «ЛМГ «Звірівське» за 2016-2019 роки відображена на діаграмі 3.

Діаграма 3.

Для проведення **аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства** використано Методику аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 №170 із змінами.

Загальна оцінка ефективності управління Підприємством та використання його активів проведена за сукупністю фінансових коефіцієнтів, які характеризують дохідність активів, майновий стан, платоспроможність та ліквідність Підприємства, а саме:

Коефіцієнт рентабельності активів показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів та характеризує ефективність використання активів (оптимальне значення >0 , збільшення). Протягом 2016-2017 років спостерігалось зменшення темпів економічного зростання та розвитку підприємства при значенні коефіцієнтів $(-0,021)$ у 2016 році та $(-0,141)$ у 2017 році, оскільки фінансовим результатом діяльності Підприємства були збитки. За 2018-2019 роки простежується його незначне збільшення у 2018 році $(0,005)$ та у 2019 році $(0,011)$, що вказує на незначне збільшення темпів економічного зростання та розвитку Підприємства.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу показує частку чистого прибутку у власному капіталі (оптимальне значення 0,13-0,24, >0 збільшення) у 2019 році коефіцієнт становив 0,037 що вказує на прибуткову діяльність підприємства та збільшення частки прибутку у власному капіталі на 0,032 порівняно з 2018 роком (0,004) та ефективне укладення коштів у Підприємстві. Проте, у 2016-2017 роках значення вищевказаного коефіцієнта коливалось від (-3,934) до (-0,059), що вказувало на неефективне залучення фінансових ресурсів на Підприємство.

Коефіцієнт рентабельності сукупного капіталу визначає ступінь (оптимальне значення 0,12-0,18, >0 збільшення), у 2019 році становив 0,007, що вказує на наявність можливостей Підприємства до відтворення та розширення діяльності і характеризує прибутковість діяльності, в попередніх роках коефіцієнт мав від'ємне значення, що свідчить про збиткову діяльність.

Коефіцієнт рентабельності діяльності показує наявність можливостей підприємства до відтворення та розширення виробництва і характеризує прибутковість діяльності Підприємства (оптимальне значення >0, збільшення) у 2019 році коефіцієнт становив 0,037 та зріс на 0,001 в порівнянні із 2018 роком, що вказує на наявність можливостей підприємства до відтворення та розширення діяльності і характеризує прибутковість діяльності. У 2016-2017 роках значення коефіцієнта склали (-0,189) у 2016 та (-0,898) у 2017, що свідчить про збиткову та неефективну господарську діяльність Підприємства.

Коефіцієнт зносу основних засобів характеризує частку зношених основних засобів у загальній їх вартості (оптимальне значення - зменшення). Так; у 2016 році цей показник становив 0,372, за 2017 рік 0,426, за 2018 рік 0,443, тобто протягом 2016-2018 років він зростав, що свідчило про збільшення частки зношених основних засобів та свідчило про їх задовільний стан. За 2019 рік коефіцієнт зносу основних засобів зменшився на 0,288 та склав 0,155, що свідчить про зменшення частки зношених основних засобів у загальній їх вартості.

Коефіцієнт поновлення основних засобів (оптимальне значення - збільшення) за 2016 рік становив 0,02, за 2017 рік - 0,019, за 2018 рік 0,105 та за 2019 рік 0,088. Збільшення вищевказаного коефіцієнту свідчить про незначне оновлення основних засобів на Підприємстві.

Коефіцієнт оборотності активів характеризує ефективність використання підприємством наявних ресурсів (незалежно від джерел їх залучення) та показує, наскільки зміни у наявних активах пов'язані зі змінами доходу (виручки) від реалізації (оптимальне значення - збільшення) за 2016 рік коефіцієнт становив 0,113, за 2017 рік - 0,157, за 2018 рік 0,131 та за 2019 рік 0,304. Збільшення у 2019 в порівнянні із попередніми роками коефіцієнта вказує на ефективність використання Підприємством наявних ресурсів (незалежно від джерел їх залучення).

Коефіцієнт фінансової стійкості підприємства характеризує співвідношення власних та позикових коштів і залежність Підприємства від

зовнішніх фінансових джерел; частина власного капіталу у загальній сумі повинна бути не менше 50%, тобто нормативне значення коефіцієнта повинно бути не менше 1 (оптимальне значення – збільшення, $>1-1,5$), протягом досліджуваного періоду коефіцієнт складав від 0,4 до 0,696, що менше від його нормативного значення (1) та свідчить про низький рівень фінансової стійкості та залежність Підприємства від зовнішніх фінансових джерел, зростання боргових зобов'язань.

Коефіцієнт покриття визначає співвідношення усіх поточних активів до поточних зобов'язань і характеризує достатність оборотних засобів підприємства для погашення своїх боргів протягом року (оптимальне значення >1 , збільшення), у 2016 році коефіцієнт покриття становив 0,989 та у 2017 році 0,448, що свідчить про недостатність оборотних засобів Підприємства для погашення своїх боргів, а у 2018-2019 роках значення цього коефіцієнту збільшилось до 1,59 у 2018 році та 1,12 у 2019 році, що вказує на незначне покращення ліквідності Підприємства.

Коефіцієнт загальної ліквідності відображає, скільки одиниць оборотних засобів припадає на одиницю довгострокових та поточних зобов'язань. (оптимальне значення >1 , збільшення,) у 2016 році коефіцієнт становив 0,286, у 2017 році 0,111, у 2018 році 0,668 та у 2019 році 0,795. Значення показника менше одиниці свідчить про те, що Підприємство не може погасити свої загальні борги оборотними активами. Але спостерігається тенденція до збільшення коефіцієнту у 2018 році на 0,557 порівняно з 2017 роком, у 2019 році – на 0,127 порівняно з 2018 роком.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності (оптимальне значення в межах від 0,2 до 0,35) у 2016 році становив 0,116, у 2017 році 0,002, у 2018 році 0,024 та у 2019 році 0,022. Даний коефіцієнт вказує на те, що Підприємство не має достатнього рівня абсолютної ліквідності та свідчить про неможливість у повному обсязі погасити свої поточні платежі грошовими коштами негайно.

Коефіцієнт заборгованості відображає залежність підприємства від залучених коштів (оптимальне значення в межах від 0,5 до 0,7), у досліджуваному періоді значення коефіцієнту становило в межах від 1,437 до 2,4982. Даний коефіцієнт свідчить про те, що частина активів Підприємства формується за рахунок залучених ресурсів.

Коефіцієнт концентрації залученого капіталу показує частку залученого капіталу у валюті балансу (оптимальне значення $<$, зменшення), у досліджуваному періоді значення цього коефіцієнту зменшилось із 1,25 у 2017 році та 1,07 у 2018 році до 0,59 у 2019 році, що свідчить про покращення незалежності Підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Матеріали аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства за 2016-2019 роки у Додатку 1.

Фінансові плани Підприємством на 2016-2019 роки складались відповідно до вимог розпорядження Кабінету Міністрів України «Про порядок складання фінансових планів підприємств» від 13.04.2005 №95-р, Порядку складання,

затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкту господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 №205 (із змінами).

Дослідженням питань щодо строків складання фінансових планів, їх затвердження, а також внесення змін, встановлено, що фінансові плани Підприємства затверджені Органом управління з дотриманням строків, визначених п.2 ст.75 Господарського Кодексу України.

За даними фінансових планів та звітів про їх виконання з'ясовано, що за результатами діяльності 2018 року дохідна частина фінансового плану Підприємства виконана на 103,8% (фактичний дохід склав 19046 тис.грн при запланованому – 18347 тис.грн), витратну частину виконано на 103,5% (фактичні витрати склали 18982 тис.грн при передбачених – 18333 тис.грн).

Аналогічно, у 2019 році дохідна частина фінансового плану Підприємства виконана на 110,7% (фактичний дохід склав 49159 тис.грн при запланованому – 44423 тис.грн), витратну частину виконано на 110,8% (фактичні витрати склали 48619 тис.грн при передбачених – 43892 тис.грн).

У 2016-2017 показники загальної суми доходів фінансових планів Підприємством виконано відповідно, в сумі 1689 тис.грн (або на 160,9 %) та в сумі 1968 тис.грн (або на 165,7 %), в той же час витратну частину виконано відповідно в сумі 1826 тис.грн (або на 174,7%) та в сумі 2920 тис.грн (або на 246%), внаслідок чого фінансовим результатом діяльності у 2016-2017 роках були збитки.

Внаслідок проведеного аналізу фінансового плану за 2016-2019 роки ДІ «ЛМГ «Звірівське» встановлено невиконання запланованих показників фінансового результату діяльності Підприємства у 2016-2017 роках та недосягнення мети виконання Статутного завдання в частині отримання прибутку від господарської діяльності.

За результатами аудиторського дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства встановлено, що не дивлячись на те, що результатом діяльності впродовж останніх двох минулих років був прибуток (2016-2017 роках були збитки), у господарській діяльності Підприємства існує ряд негативних тенденцій, про що свідчить коливання відповідних коефіцієнтів та свідчить про затримання темпів зростання та розвитку Підприємства, неефективне використання активів, зростання зобов'язань та збільшення залежності від залучених джерел. Причинами даних тенденцій є вплив факторів ризику, результати дослідження яких відображені в наступних розділах звіту.

2.2 Аналіз виконання стратегічних планів розвитку Підприємства.

За досліджуваний період на Підприємстві були розроблені середньострокові стратегічний плани розвитку Підприємства на 2015-2019 роки

(затверджений Держлісагентством України 23.10.2014) та на 2019-2023 роки (затверджений Держлісагентством України 30.10.2018), які погоджені Волинським обласним управлінням лісового та мисливського господарства.

Фінансова стратегія Підприємства розробляється з урахуванням фінансових можливостей підприємства, операційної діяльності підприємства на випадок фінансової кризи, інфляції, ризику неплатежів та інших непередбачуваних обставин.

Стратегічними планами, було визначено виробничі, фінансові та кадрові стратегічні цілі Підприємства, які полягають у забезпеченні:

- ведення лісового та мисливського господарства, лісопереробка, охорона і захист лісів у лісовому фонді;
- посадка лісу, догляд за лісовими культурами, збереження лісових насаджень;
- охорона, відтворення та раціональне використання державного мисливського фонду на території мисливських угідь;
- покращення економічної ефективності мисливського господарства;
- удосконалення біотехнічних заходів, покращення охорони мисливських угідь, регулювання чисельності диких потенційно небажаних для мисливського господарства тварин, розвитку мисливського туризму, підвищення культури полювання;
- розробка і впровадження науково обґрунтованих правових, охоронних, біотехнічних, організаційно-господарських заходів спрямованих на збереження біорізноманіття, відтворення та раціональне використання мисливських тварин, моніторинг тваринного світу на користь вдосконалення і підвищення ефективності мисливсько-господарської діяльності;
- збільшення обсягу реалізації, зниження собівартості реалізованої продукції;
- удосконалення діяльності трудового колективу, вдосконалення системи оплати праці, досягнення оптимального складу та чисельності персоналу.

Збільшення доходу передбачалося за рахунок підвищення продуктивності праці, оновлення матеріально-технічної бази, зниження собівартості продукції за рахунок запровадження ефективної системи відбору постачальників матеріальних ресурсів, підрядчиків на розробку лісосік, збільшення виходу високосортних сортів та зменшення залишків лісопродукції, збільшення реалізаційної ціни.

За результатами здійсненого аналізу досягнення передбачених Стратегічним планом на 2015-2019 роки планових показників та фінансової звітності Підприємства за 2016-2018 роки встановлено, що протягом 2016-2017 років від здійснення фінансово-господарської діяльності Підприємством не було досягнуто передбачених доходів, оскільки взагалі отримувались збитки протягом цих років (за 2016 рік є збиток в сумі 137 тис.грн та у 2017 році – збиток в сумі 952 тис.грн).

У 2018 році Підприємством досягнуто передбачені Стратегічним планом визначені обсяги чистого доходу від реалізації продукції (на 2018 рік план становив 187 тис.грн, факт – 1779 тис.грн та фінансовий результат від діяльності був прибутковим - у 2018 році Підприємство отримало прибуток в сумі 78 тис. гривень.

За результатами здійсненого аналізу досягнення передбачених Стратегічним планом на 2019-2023 роки планових показників та фінансової звітності Підприємства за 2019 рік встановлено, що Підприємством отримано обсяги чистого доходу від реалізації продукції в сумі 14590 тис.грн (план – 1080 тис.грн), прибуток - 659 тис.грн (план – 2 тис.грн).

При цьому, у Стратегічному плані на 2019-2023 роки взагалі не передбачено зростання планових прогнозних обсягів прибутку протягом 5 років (прогнозні показники складають – 2 тис.грн), зростання обсягів чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) протягом 5 років становить 4 тис.грн (з 1080 тис.грн у 2019 році до 1084 тис.грн у 2023 році), аналогічно як і інших показників діяльності.

Крім того встановлено, що зростання фонду оплати праці на 2019-2023 роки, продуктивність праці (реалізація на 1 штатного працівника) обраховано із розрахунку збільшення чисельності із 18 середньооблікових штатних працівників у 2019 році до 20 у 2023 році, в той же час згідно затверджених штатних розписів ДП «ЛМГ «Звірівське» на 2019 рік передбачено 38 штатних одиниць, а на 2020 рік – 69 штатних одиниць.

Також виявлено, що у Стратегічному плані на 2019-2023 роки визначено відповідальні виконавці (інженер відділу кадрів, головний інженер, головний економіст, інженер лісових культур) для досягнення окремих стратегічних завдань та цілей Підприємства (збільшення обсягу реалізації продукції, удосконалення діяльності трудового колективу, підвищення якості життя персоналу, вдосконалення системи оплати праці, тощо), які взагалі не передбачені штатними розписами Підприємства на 2019 та 2020 роки.

Вищевказані факти можуть призвести до не повного, несвоєчасного та якісного виконання передбачених завдань та цілей згідно Стратегічного плану Підприємства на 2019-2023 роки, що може негативно вплинути на ефективне економічне функціонування Підприємства.

2.3 Аналіз здійснення Підприємством ведення лісового та мисливського господарства та охорони навколишнього природного середовища.

Проведеними дослідженнями згідно наданих до аудиту річних звітів № 2-ти (мисливство) та зведених відомостей наявності диких мисливських звірів і птахів, встановлено наступне.

Станом на 01.01.2017 року чисельність тварин на мисливських угіддях Підприємства становила – 3061 одиниць, в тому числі: копитних – 838, з них зубрів – 12, лосів – 7, оленей благородних – 44, оленей плямистих – 520, козуль – 160, кабанів – 95, хутрових звірів – 558, пернатої дичини – 1665.

Станом на 01.01.2018 року чисельність тварин на мисливських угіддях Підприємства становила – 3958 одиниць, в тому числі: копитних – 958, з них зубрів – 14, лосів – 4, оленей благородних – 45, оленей плямистих – 596, козуль – 164, кабанів – 135, хутрових звірів – 752, пернатої дичини – 2248.

Станом на 01.01.2019 року чисельність тварин на мисливських угіддях Підприємства становила – 3782 одиниць, в тому числі: копитних – 1002, з них зубрів – 14, лосів – 4, оленей благородних – 58, оленей плямистих – 616, козуль – 162, ланей – 10, кабанів – 138, хутрових звірів – 1006, пернатої дичини – 1774.

Станом на 01.01.2020 року чисельність тварин на мисливських угіддях Підприємства становила – 3300 одиниць, в тому числі: копитних – 713, з них зубрів – 6, оленей благородних – 27, оленей плямистих – 495, козуль – 168, кабанів – 14, хутрових звірів – 1159, пернатої дичини – 1428.

Аналізуючи вищезазначені дані можна зробити висновок про збільшення чисельності тварин на мисливських угіддях Підприємства в роках 2017-2018 роках чисельності мисливських тварин, зокрема копитних на 19,6 % (з винятком лосів), хутрових звірів на 80,3%, пернатої дичини на 6,5% (збільшилась у 2017 році на 35% та зменшилась у 2018 році порівняно з минулим роком на 21%).

Разом з тим, у 2019 році порівняно із 2018 роком на мисливських угіддях Підприємства відбулося зменшення фактичної чисельності копитних на 28,8% (крім козуль чисельність яких збільшилась на 3,6%), зокрема: зубрів на 57%, лосів на 100%, оленей благородних на 53,4%, оленей плямистих на 19,6%, ланей на 70%, кабанів на 89,9%, пернатої дичини на 19,5%.

При цьому, у 2019 році порівняно із 2018 роком у мисливських угіддях Підприємства відбулося збільшення хутрової дичини на 15,2 %.

Відповідно до наданої аудиту інформації Підприємства зменшення чисельності тварин на мисливських угіддях Підприємства у 2019 році пов'язано із міграцією тварин та падежем диких кабанів у зв'язку із зафіксованими випадками африканської чуми свиней у Волинській області у 2017-2019 роках. Також, у грудні 2019 року було зафіксовано відстріл 7-ми ланей бракон'єрами, за фактом яких порушене кримінальне провадження та ведеться слідство.

Протягом періоду, що підлягав дослідженню, згідно наданих документів Підприємством реалізовано ліцензій на добування копитних тварин у мисливські сезони в кількості 414 шт (в тому числі у 2016 році - 84 шт, 2017 році - 120 шт, 2018 році - 118 шт та 2019 році - 92 шт), зокрема на добування оленя плямистого - 288 шт (в тому числі у 2016 році - 33 шт, 2017 році - 85 шт, 2018 році - 93 шт та 2019 році - 77 шт), козулі - 68 шт (в тому числі у 2016 році - 30 шт, 2017 році - 13 шт, 2018 році - 13 шт та 2019 році - 12 шт.) та кабана - 58 шт. (в тому числі у 2016 році - 21 шт., 2017 році - 22 шт, 2018 році - 12 шт та 2019 році - 3 шт).

Аналізуючи вищезазначені дані щодо реалізації ліцензій на добування копитних тварин встановлено, що у 2019 році порівняно із 2018 роком реалізація Підприємством ліцензій на добування кабана зменшилась у 4 рази.

Згідно наданої інформації Підприємством, причинами зменшення реалізації ліцензій на добування мисливських тварин у 2019 році є обмеження полювань на період проведення поточних ремонтів будівель і споруд на території Підприємства та падежем диких кабанів у зв'язку із зафіксованими випадками африканської чуми свиней у Волинській області у 2017-2019 років.

Також, протягом періоду, що підлягав дослідженню, згідно наданих документів на території мисливських угідь Підприємства добуто 343 гол копитних мисливських тварин, а саме оленя плямистого – 236 гол (в тому числі за селекційним відстрілом на підставі дозвільних документів - 7 гол оленя плямистого та 3 гол кабана), козулі – 43 гол та кабана – 86 гол (в тому числі за селекційним відстрілом на підставі дозвільних документів - 3 гол кабана).

Крім того, протягом періоду, що підлягав дослідженню, згідно наданих документів, на території мисливських угідь Підприємства за наданими відстрільними картками добуто 178 голів хутрових (зокрема у 2016 році – 27 гол, 2017 році – 24 гол, 2018 році – 64 гол та 2019 році – 63 гол) та 373 голів пернатих мисливських тварин (зокрема у 2016 році – 72 гол, 2017 році – 82 гол, 2018 році – 97 гол та 2019 році – 122 гол).

Також, згідно наданих звітів, протягом 2016-2019 років на території мисливських угідь ДП ЛМГ «Звірівське» лісовою охороною Підприємства виявлено 29 фактів незаконних полювань за результатами яких складено адмінпротоколи.

Згідно розпорядження Волинської обласної державної адміністрації про припинення права постійного користування земельними ділянками та надання земельних ділянок у постійне користування від 07.12.2018 № 806, для ДП «ЛМГ «Звірівське» надано у постійне користування земельні ділянки лісгосподарського призначення загальною площею 8 233,633 га, в тому числі від ДП «Ківецівське ЛГ» – 3504,2094 га та ДП «Цуманське ЛГ» – 4 729,4236 га.

У грудні 2018 року Підприємством будь-які рубки не проводились.

Загальна площа земель підприємства становить 8269,65 га в т.ч. земель лісового фонду – 7962 га. Площа, вкрита лісом, станом на 01.01.2019 року становила 7426,5 га. з них хвойні породи 3463,8 га (46,6 %), в т.ч. сосна 3460,6 га (99,9%), твердолистяні 1473,1 га (19,8 %), в т.ч. дуб 1440,3 га (97,8 %), м'яколистяні 2489,6 га (33,7 %) в т.ч. вільха 1502,9 га (60,3 %).

Станом на 01.01.2020 вкрита лісом площа складає 7378,8 га, з них хвойні породи 3420,5 (46,4%) в т.ч. сосна 3417,3 га (46,3%), твердолистяні 1473,1 (20,0 %) в т.ч дуб 1440,3 га (97,8 %), м'яколистяні 2485,2 га (33,7 %) в т.ч. вільха 1498,5 га (60,3 %).

Враховуючи вищевикладене, вкрита лісом площа станом на 01.01.2020 зменшилась порівняно із 01.01.2019 на 23,1 га.

Згідно наданої ДП ЛМГ «Звірівське» інформації, зменшення покритих лісом площ на території пов'язане із проведених санітарних рубок, що викликано пошкодженням насаджень хворобами та шкідниками (в основному верхівковим короїдом та кореневою губкою). Щорічно лісовідновлення проводиться на всіх площах, де здійснювались суцільні рубки, при цьому для переведення в покриті лісом площу ділянок, на яких проведено лісовідновлення, потрібен відповідний період часу. В залежності від способу лісовідновлення, головної породи, типу лісорослинних умов та категорії лісокультурної площі цей період складає від 4 до 7 років.

Так, згідно наданих даних, у 2019 році проведено лісовідновлення на площі 52,5 га, зокрема проведено посадку лісових культур на площі 6,9 га та здійснено сприяння природному поновленню і природному зарощуванню на площі 45,6 га. При цьому, переведено лісових культур у вкриту лісом площу на 24,6 га.

Згідно наданих в ході аудиту лісорубних квитків та первинних документів (актів виконаних робіт, актів огляду місць заготовленої деревини, тощо) протягом 2019 року рубок головного користування ДП ЛМГ «Звірівське» не здійснювало.

Обсяги та площі рубок по Підприємству за 2019 рік наведені у таблиці 1.

Таблиця 1.

Фактична заготівля деревини за системами та видами рубок у ДП ЛМГ «Звірівське» у 2019 році

Назва рубки	Площа, га	Загальна маса, куб.м	Ліквідна маса заготовленої деревини, куб.м	Ділова деревина, куб.м
Освітлення	9	26		
Прочищення	5	25	7	
Проріджування	2	11	9	
Прохідні рубки				
Вибірково-санітарні рубки	363	3618	3248	1604
Суцільні санітарні рубки	48	11282	10148	6720
Інші заходи, пов'язані з веденням лісового господарства				
Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства				
Рубки головного користування				
Всього заготовлено	427	14962	13412	8324

Аналізуючи вищезазначені дані, встановлено, що основна маса ліквідної деревини заготовлена Підприємством суцільні-санітарними та вибірково-санітарними рубками (99,9%).

Розробка ділянок, на які виписані лісорубні квитки, здійснювалася приватними суб'єктами господарювання на підставі укладених договорів.

В ході аудиторського дослідження проведено аналіз щодо ефективності збереження лісових ресурсів Підприємства, оскільки незаконна рубка лісу приводить до втрат ресурсів деревини.

Аудитом встановлено, що станом на 01.01.2020 кількість штатної лісової охорони (в тому числі егерів) Підприємства складає 23 працівники на площі земель лісового фонду – 7962,0 га, в тому числі вкрито лісом 7378,8 га. Тобто середня кількість працівників лісової охорони на 1 тис. га складає 3 працівників.

Згідно наданої інформації та документів, у 2019 році лісовою охороною Підприємства встановлені 28 фактів незаконних рубок. Об'єм незаконно зрізаної деревини складає 81,3 м³, сума шкоди 484,8 тис. гривень.

Відповідно до наданої інформації та документів лісовою охороною Підприємства у 11 випадках виявлено винних осіб, якими сплачено штрафи та забезпечено відшкодування шкоди на 10,6 тис. грн.

При цьому, протягом 2019 року до Ківерцівського відділу поліції ГУНП у Волинській області направлено матеріали 17 фактів незаконних порубок дуба об'ємом 77,3 м³, сума шкоди 474,2 тис. грн по яких не встановлено винних осіб. Станом на дату проведення аудиту Ківерцівським відділом поліції ГУНП у Волинській області інформації щодо встановлення винних осіб за вказаними фактами до ДП ЛМГ «Звірівське» не надавалася.

Таким чином, за результатами аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства, ведення лісового та мисливського господарства та охорони навколишнього природного середовища визначені недоліки та існуючі проблеми управління, з метою вивчення проблем під час аудиту досліджено окремі фактори ризику, які мають негативний вплив на ефективність господарської діяльності.

2.4 Зовнішні фактори ризику:

2.4.1. Відсутність бюджетного фінансування на охорону лісу та збереження та відновлення популяції звірів, зростання протягом останніх років податкового навантаження, значні видатки на охорону та ведення мисливського господарства не сприяють його розвитку та негативно впливають на збереження лісу і державного мисливського фонду, що призводить до збитків. Також, відсутність затвердженої розрахункової лісосіки не дає змоги проводити ДП ЛМГ «Звірівське» рубки головного користування, які значно збільшать доходи Підприємства та покриють витрати на охорону лісу.

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом 2016-2019 років фінансування Підприємства з державного чи місцевого бюджету не здійснювалося.

Разом з тим, згідно наданих аудиту звітів № 2-тп (мисливство) та зведених відомостей наявності диких мисливських звірів і птахів, на території мисливських угідь Підприємства наявні рідкісні тварини, зокрема такі як зубри, олені благородні, видри, тхори чорні, горностаї, тощо. Так, станом на 01.01.2020 року кількість зубрів складає 6 голів.

Так, зубр є єдиним видом роду бізонів на території України, який занесений до Червоної книги України, Червоної книги Міжнародного союзу охорони природи та додатку III Бернської конвенції. Тому збереження цього виду призведе не тільки до підвищення рівня біотичного і ландшафтного різноманіття території, але й іміджу України.

Згідно наданого аудиту звіту про науково-дослідну роботу «Програма збереження та відновлення субпопуляції бізона європейського у Волинській області», який був розроблений Національним лісотехнічним університетом України за кошти ДП ЛМГ «Звірівське» (сума за виконання робіт за договором від 21.08.2017 № 08.09-15-17 складає 12,0 тис. грн), передбачено здійснення заходів щодо збереження та відновлення популяції зубра (бізона європейського).

Зокрема згідно плану реалізації заходів «Програма збереження та відновлення субпопуляції бізона європейського у Волинській області» на території ДП ЛМГ «Звірівське» на період 2017-2020 років передбачено фінансування заходів щодо збереження та відновлення популяції зубра за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища в сумі 1965,0 тис. грн (зокрема закупівлю та завезенню нових плідників зубра в кількості 10 голів) та коштів Підприємства в сумі 645,0 тис. гривень.

Так, листом від 04.09.2017 № 72, Підприємство звернулось до комісії з питань екології, раціонального використання природних ресурсів Волинської обласної ради щодо розгляду «Програми збереження та відновлення субпопуляції бізона європейського у Волинській області» та внесення на розгляд чергової сесії обласної ради проект рішення про затвердження вказаної програми.

Разом з тим, кошти на збільшення популяції зубра (бізона європейського) протягом 2017-2019 років та січня-червня 2020 року із обласного фонду охорони навколишнього природного середовища чи за рахунок інших джерел не виділялись та відповідно заходи не здійснювались.

Враховуючи вищевикладене, відсутність бюджетного фінансування на відновлення популяції звірів, в тому числі зубра, негативно впливає на збереження тваринного світу Волинської області та може призвести з подальшому до неефективного використання раніше вкладених коштів Підприємства на суму 12,0 тис. гривень.

В ході аудиту встановлено, що відповідно до укладеного договору від 11.02.2016 №02а/2016 ПП «Науково-виробничою проектною групою» «Мисливтехпроект» (м.Рівне) розроблено Проект організації та розвитку мисливського господарства Підприємства на площу 21,1 тис. га (акт виконаних робіт від 04.12.2017 року) на суму 19,7 тис. грн. Разом з тим, на даний час вказаний проект не погоджений Управлінням екології та природних ресурсів Волинської облдержадміністрації

Згідно наданої Підприємством інформації, проект організації та розвитку мисливського господарства Підприємства не затверджений у зв'язку із виправленням картографічних та технічних помилок, внесення змін у площі угідь у зв'язку із передачею лісництв.

Тобто, на даний час у Підприємства відсутній затверджений Проект організації та розвитку мисливського господарства Підприємства, що визначає основні напрямки діяльності ДП ЛМГ «Звірівське» в ході ведення мисливського господарства.

Також, протягом 2016-2019 років Підприємством за кошти, отримані як доходи (від реалізації продукції та надання послуг) закуплено 10 голів оленей благородних, 10, ланей європейських, 300 фазанів на загальну суму 471,5 тис. грн, які в подальшому випущені на волю.

Крім того, згідно акту прийому-здачі науково-технічної роботи за договором № ГД 08.09-22-17 від 01.12.2017, Національним лісотехнічним університетом України за кошти ДП ЛМГ «Звірівське» виконано науково-технічну роботу щодо «обґрунтування створення вольєра в ДП «МГ Звірівське» з метою рекреаційної та наукової діяльності» на 15,0 тис. гривень.

Зокрема, створення вольєру у Воротнівському лісництві обґрунтовано виконанням ролі наукового стаціонару із вивченням екології та етології ланей. дослідження впливу ратичних звірів на природне середовище, розроблені рекомендації щодо технології, інструкції та реакліматизації рідкісних видів ратичних тварин.

Також, згідно наданих документів, у липні 2018 року ДП ЛМГ «Звірівське» у Воротнівському лісництві (17 квартал) створено вольєр у який поміщено 10 ланей європейських та 10 оленей благородних. Витрати на утримання вольєру, зокрема підгодівлю тварин протягом 2019 року становлять 45,0 тис. гривень.

Разом з тим, 01.12.2019 року лісовою охороною Підприємства на території вищезазначеного вольєру виявлено 7 трупів самок лані Європейської з ознаками вогнепальних поранень, тобто незаконного відстрілу. Розмір розрахованих збитків відповідно до такс для обчислення розміру відшкодування збитків, завданих унаслідок порушення законодавства в галузі мисливського господарства та полювання становить 280,0 тис. гривень.

Листом від 03.12.2019 № 432 Підприємством про факт незаконного відстрілу самок лані європейської повідомлено Луцьке районне відділення поліції Луцького

відділу поліції ГУНП. На даний час порушено кримінальне впровадження та проводиться досудове розслідування.

При цьому, станом на момент проведення аудиту, інформації щодо встановлення винних осіб у незаконному відстрілі самок лані Європейської від Луцьке районне відділення поліції Луцького відділу поліції ГУНП до Підприємства не надходило.

Аналогічно, 27.01.2017 року при патрулюванні мисливських угідь лісовою охороною виявлено в загально зоологічному заказнику місцевого значення «Зубр» труп самки оленя плямистого з ознаками вогнепального поранення, тобто незаконного відстрілу, про що листом від 30.01.2017 № 16 повідомлено Ківерцівський відділ поліції ГУНП у Волинській області. Розмір збитків, здійснений відповідно до такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд склав 33,0 тис. гривень.

Згідно наданих документів, протягом 2019 року лісовою охороною виявлено 17 фактів незаконних порубок дуба об'ємом 77,3 м³, сума шкоди 474,2 (матеріали в подальшому направлені до Ківерцівського відділу поліції ГУНП у Волинській області) по яких на даний час не встановлено винних осіб.

Згідно наданих до аудиту даних бухгалтерського обліку, первинних документів та матеріалів інвентаризації, на балансі Підприємства перебувають транспортних засобів, які використовуються лісовою охороною.

Разом з тим, 5 автотранспортних засобів повністю амортизовані та фактично зношені, хоча знаходяться у справному стані.

Крім того, в ході аудиту встановлено, що згідно наданих матеріалів інвентаризації, проведеної у лютому 2017 року, комісією Підприємства встановлено нестачу товарно-матеріальних цінностей в кількості 26 одиниць на суму 10,3 тис. грн. (які також виявлені інвентаризацією у 2015 році). Зокрема встановлено нестачу зброї у кількості 12 шт та набоїв. Про вказані факти Підприємство повідомлено Волинське обласне управління лісового та мисливського господарства листом від 01.03.2017 № 28 та Ківерцівський ВП ГУНП у Волинській області листом від 01.03.2017 № 32/1 для встановлення винних осіб. Згідно наданих листів, за фактами нестачі СВ Ківерцівського ВП ГУНП у Волинській області порушене кримінальне впровадження.

Крім того, відповідно до наданої інформації та актів від 20.01.2015 № 1-3 та протоколу огляду місця події від 20.01.2015, 15 одиниць зброї, які на даний час рахуються на балансі Підприємства, були вилучені Ківерцівського ВП ГУНП у Волинській області по причині відсутності належного місця для зберігання зброї у приміщеннях ДП МГ «Звірівське», зокрема відсутності сигналізації.

Тобто, на даний час на Підприємстві відсутня зброя, що негативно впливає на функції лісової охорони щодо запобігання незаконним полюванням та рубкам лісу.

Також, протягом досліджуваного періоду, Підприємством у зв'язку із браком коштів, не здійснювалась закупівля сучасної техніки та обладнання для оперативного виявлення та запобігання фактам незаконного полювання та рубок лісу, зокрема автомобілів для лісової охорони, квадрокоптерів, відеокамер, планшетів, тощо.

Також, слід зазначити, що протягом 2018-2019 років на Підприємстві були вакантними 6-7 посад, які займаються лісовою охороною.

Враховуючи вищевикладене, відсутність фінансування Підприємства з державного бюджету на охорону лісу, неналежне забезпечення автотранспортом, зброєю, сучасною технікою і обладнанням для оперативного виявлення незаконних рубок та полювань, незначна кількість працівників лісової охорони негативно впливає на збереження лісу та державного мисливського фонду, що призводить до збитків. Зокрема, внаслідок незаконних рубок та полювань на території мисливських угідь ДП ЛМГ «Звірівське» протягом досліджуваного періоду нанесено шкоди та збитків на 787,2 тис. грн, по яких не встановлено винних осіб.

Питання збереження та збільшення чисельності державного мисливського фонду України є важливим та стратегічним.

При цьому, державне фінансування ДП ЛМГ «Звірівське» було припинено з 2015 року.

Так, Підприємством щороку на ведення мисливського господарства спрямовуються значні кошти. Загальні витрати на ведення мисливського господарства (охорона мисливських угідь від бракон'єрів, відтворення диких тварин, біотехнічні заходи, ремонт будівель, споруд та благоустрою для ведення мисливського господарства) щорічно зростають, так за 2016 рік ця сума склала 1826 тис.грн, за 2017 рік – 2283 тис.грн, за 2018 рік – 7821,7 тис.грн та за 2019 рік – 10584 тис.гривень.

В загальній структурі витрат ДП «ЛМГ «Звірівське» за 2016-2019 роки заробітна плата та нарахування на заробітну плату працівників, що задіяні у веденні мисливського господарства становила – 5109 тис.грн (23% від витрат на ведення мисливського господарства), витрати на утримання будівель, споруд, інших основних засобів для ведення мисливського господарства – 14258 тис.грн (63%), витрати на утримання транспорту для ведення мисливського господарства – 858,4 тис.грн (4%), витрати на підгодівлю тварин – 1659,1 тис.грн (8%) та інші видатки 594,2 тис.грн (2%).

В сучасних умовах для стабільного розвитку мисливського господарства необхідні значні кошти та довготривалі інвестиції.

Основним джерелом фінансування Підприємства у 2016-2018 роках були власні надходження від реалізації мисливських послуг, яких фактично не вистачало на покриття витрат по мисливському господарстві, що призвело до укладення ДП ЛМГ «Звірівське» із лісовими господарствами області договорів (угод) надання поворотних фінансових допомог (позик).

Зокрема, у 2016 році Підприємством отримано дохід від надання послуг пов'язаних із мисливством (із врахуванням реалізації тварин, які утримуються на території Підприємства) на суму 726 тис.грн, у 2017 році дохід зріс і становив 1126,6 тис.грн, за 2018 рік дохід зменшився на 391,1 тис.грн в порівнянні із попереднім роком та склав 735,5 тис.грн, а у 2019 році він склав лише 372 тис.грн або зменшився в порівнянні із попереднім роком на 363,5 тис.гривень.

Отже, значний обсяг видатків на охорону та ведення мисливського господарства, які у декілька разів перевищують доходи від даного виду діяльності, негативно впливають на фінансовий стан Підприємства.

Так, дохід від ведення мисливського господарства у 2019 році Підприємством становив лише 2,5 % від загальної суми одержаних доходів у вказаному періоді. В той же час дохід від реалізації лісопродукції - 8056 тис. грн (або 55,2%) та від торгівлі в кафе-колибі «Явір» - 6162 тис. гривень (42,3%).

Аудиторським дослідженням встановлено, що Законом України від 24 грудня 2015 року № 910-VIII «Про внесення зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (далі — Закон № 910) внесено зміни до Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V «Про управління об'єктами державної власності» (далі — Закон №185), якими встановлено єдиний розмір відрахувань частини чистого прибутку до державного бюджету державними унітарними підприємствами — на рівні не менше 30 відсотків, сплата яких здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Також, постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1156 «Про внесення змін до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями» (далі — Постанова №1156) встановлено норматив відрахувань частини чистого прибутку до державного бюджету державними унітарними підприємствами та об'єднаннями у розмірі 75 відсотків. Зазначена постанова набрала чинності одночасно із Законом № 910 — з 1 січня 2016 року.

Зокрема, протягом періоду, що підлягав аудиту Підприємством сплачено до бюджетів податків та зборів на загальну суму 5601 тис.грн, в тому числі у 2016 році – 262 тис.грн, 2017 році – 411 тис. грн, у 2018 році – 1160 тис.грн та у 2019 році 4706 тис.гривень. При цьому, загальна сума сплачених до бюджетів податків та зборів у 2019 році в порівнянні із 2018 роком зросла в 4 рази, тоді як в порівнянні із 2016 року зросла в 18 раз.

Зокрема, у 2019 році Підприємством було відраховано частину чистого прибутку до державного бюджету на суму 266 тис.грн, тоді як у 2018 році було відраховано лише 10 тис. гривень.

Так, з початку 2019 року Підприємством укладались договори із приватними суб'єктами господарювання щодо переробки деревини у зв'язку із відсутністю

власних потужностей по переробці деревини, оскільки в структурі Підприємства було утворено два лісництва (Звірівське та Мощаницьке).

Крім того, згідно Податкового кодексу України протягом періоду, що підлягав аудиту постійно підвищувались ставки рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів.

Так, протягом 2019 року Підприємством сплачено до державного бюджету та місцевих бюджетів рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів у сумі 938 тис.грн.

Аудиторським дослідженням встановлено, що Підприємством у 2019 році було сплачено земельного податку на 157 тис.грн більше ніж у попередньому році (у 2018 році – 7 тис.грн), що пояснюється приєднання двох лісництв разом із площами земельних ділянок та внесення змін до Податкового кодексу України щодо сплати земельного податку із лісокористувачів.

Аналогічно, у 2019 році Підприємством сплачено податку з доходів фізичних осіб на 913 тис.грн більше ніж у 2018 році (284 тис.грн), що пов'язано із збільшенням чисельності працівників – приєднання кафе-колиби «Явір» та Звірівського і Мощаницького лісництв).

Отже, зростання протягом періоду, що підлягав дослідженню, податкового навантаження на Підприємство негативно впливає на його фінансову діяльність, зокрема на наявність власних обігових коштів, що не сприяє розвитку виробництва, ефективного ведення лісового та мисливського господарства та оновлення матеріально-технічної бази.

Згідно наданих в ході аудиту лісорубних квитків та первинних документів (актів виконаних робіт, актів огляду місць заготовленої деревини, тощо) протягом періоду, що підлягав дослідженню, рубок головного користування ДП ЛМГ «Звірівське» не здійснювало.

Українським державним проектним лісовпорядним об'єднанням ВО «Укрдержліспроект» у 2019 році на площі 8233,6 га проведено базове лісовпорядкування. Разом з тим, для затвердження Міністерством енергетики та природних ресурсів України (Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України) розрахункової лісосіки ДП ЛМГ «Звірівське» та проведення рубок головного користування, необхідний висновок щодо оцінки впливу на довкілля.

З метою виконання введеного в дію 18.12.2017 року Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017 № 2059-VIII, Підприємством укладено договір із ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «АПУ».

Так, згідно договору надання послуг № 23-01/20-02 від 23.01.2020, ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «АПУ» зобов'язується надати для ДП ЛМГ «Звірівське» комплексні послуги по розробці, збору необхідних документів для проведення процедури оцінки впливу на довкілля на всіх етапах до кінцевого результату. Вартість надання послуг згідно протоколу погодження договірної ціни.

складає 240,0 тис. гривень. Загальний строк надання послуг виконавцем – 120 робочих днів з дати отримання всієї необхідної інформації для надання послуги.

При цьому, умовами вищезазначеного договору передбачено попередню оплату у розмірі 50%, що становить 120,0 тис. грн протягом 5 банківських днів з моменту підписання договору

Разом з тим, Підприємством на даний час проведено протягом лютого-травня авансові платежі на 78,0 тис. грн, що спричинило затримку у виконанні робіт.

Згідно інформації Підприємства, попередня оплата за надання послуг по розробці, збору необхідних документів для проведення процедури оцінки впливу на довкілля здійснена у лютому-травні 2020 року лише на 78,0 тис. грн у зв'язку з відсутністю коштів, зокрема внаслідок карантинних обмежень та зменшення обсягів реалізації деревини.

Станом на момент завершення аудиту, збір необхідних документів для проведення процедури оцінки впливу на довкілля триває.

Враховуючи вищевикладене, відсутність затвердженої розрахункової лісосіки не дає змоги проводити ДП ЛМГ «Звірівське» рубки головного користування, які значно збільшать доходи Підприємства та покриття витрати на охорону лісу.

При цьому, подальша ефективна та оперативна співпраця Підприємства із ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «АПУ» забезпечить вчасне завершення процедури оцінки впливу на довкілля та пришвидшить майбутньому затвердження розрахункової лісосіки. Так, затвердження розрахункової лісосіки надасть змогу Підприємству щорічно здійснювати заготівлю деревини від рубок головного користування орієнтовно в кількості 11,8 тис. м3 та відповідно отримувати доходи близько 20 млн. грн в рік.

2.4.2 Недосконала нормативно-правова база системи оздоровчих заходів в лісах призводить до негативних наслідків для довкілля та недоотримання доходів Підприємством.

Відповідно до наданих для аудиту даних лісорубних квитків, актів огляду місць заготовленої деревини, даних електронного та бухгалтерського обліку ДП ЛМГ «Звірівське» протягом 2019 року Підприємством здійснено санітарні рубки дерев (суцільні, вибіркові), які уражені шкідниками (зокрема верхівковим короїдом) на ділянках площею 411 га (що складає 5,6% площі земель Підприємства, вкритої лісом) та заготовлено деревини об'ємом 13,4 тис. м3.

Крім того, станом на 01.06.2020 року площа ділянок, уражена шкідниками (зокрема верхівковим короїдом) на яких рубки не проводились становила 83,6 га, об'єм деревини згідно матеріалів відводів складає 2,4 тис. м3.

Протягом 2019 року та січня-червня 2020 року, враховуючи поширення верхівкового короїда та всихання значних площ лісу, фінансування з державного

бюджету на заходи з вивчення та локалізації проблеми всихання хвойних лісів на території Волинської області, зокрема ДП ЛМГ «Звірівське», не здійснювались.

Слід зазначити, що на території земель, якими користується Підприємство, знаходяться об'єкти природно-заповідного фонду площею 3,1 тис. га, що становить 37,3% від загальної площі земель ДП ЛМГ «Звірівське».

При цьому, площа лісу Підприємства, уражена шкідниками на території природно-заповідного фонду станом на 01.06.2020 року становить 74,8 га, а об'єм деревини згідно матеріалів відводів становить 0,8 тис. м³.

Так, за результатами проведених спеціалістами Поліського філіалу УкрНДІЛГА наукових досліджень у інших лісгосподарських підприємствах області встановлено, що на даний час нормативно-правова база щодо системи оздоровчих заходів в лісах України неспроможна забезпечити ефективне запобігання поширенню осередків масового розмноження верхівкового короїда.

Проблема розповсюдження шкідника – верхівкового короїда на землях лісгосподарських підприємств області, призводить до всихання та загибелі хвойних лісів, як виробника кисню, середовища для перебування звірів і птахів.

Також, крім негативних екологічних наслідків всихання соснових лісів, спостерігається втрата значних економічних вигод. Зокрема, втрачається товарна деревина, яку вирощували десятки років.

Дослідженнями попередніх років доведено безперспективність застосування для знищення короїдів хімічних заходів боротьби, викладки ловчих дерев і феромонних пасток. Природно-кліматичні умови останніх років, демонстрували стійку тенденцію до потепління та наростання посушливості, що не сприяє зменшенню шкідників.

На нинішньому етапі базовою складовою санітарно-оздоровчих засобів залишаються санітарні рубки. При цьому, через обмеження нормативної бази, домінування традиційної системи санітарно-оздоровчих заходів, санітарні рубки переважно виконують роль заходу ліквідації наслідків всихань і меншою мірою їхнього попередження. Зокрема, можна виділити такі основні недоліки нормативно-правової бази щодо здійснення санітарних рубок:

1) Переважне застосування в осередках всихання сосняків вибіркової санітарних рубок із вилученням лише сухоостою згідно з чинними Санітарними правилами (вибіркові санітарні рубки) є ефективними лише за наявності дрібних осередків на початковій стадії спалаху масового розмноження короїдів. Вибіркові рубки, які проводять вже після того, як шкідник знищив дерево, неефективні.

2) В зв'язку з прийняттям Санітарних правил в лісах України в редакції постанови КМУ від 26.10.2016 №756 (надалі – Санітарні правила), проведення санітарних заходів ускладнено, а сам процес відведення ділянки до отримання на санітарні рубки на територіях, що належать до природно-заповідного фонду України становить тривалий час. Так, за діючими Санітарними правилами та Законом України "Про природно-заповідний фонд України" від 16.06.1992 № 2456-ХІІ в таких насадженнях для проведення суцільної санітарної

рубки необхідно організувати комплексне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисту, а в подальшому забезпечити узгодження лімітів та дозволів на спеціальне використання природних ресурсів (триває близько 7 тижнів).

3) Заборона згідно ст. 39 Закону України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 року N 2894-III у період від 1 квітня по 15 червня у «сезон тиші», коли відбувається розселення короїдів після зимівлі.

Також, враховуючи, що на даний час Підприємством не проведено оцінку впливу на довкілля та значний термін погодження рубок у природно-заповідному фонді неможливо провести своєчасні заходи щодо запобігання розмноженню верхівкового короїда, зокрема проведення санітарних рубок.

Зокрема, спеціалістами Поліського філіалу УкрНДІЛГА встановлено, що на ранній стадії зараження дерева верхівковим короїдом якість деревини втрачається лише у верхівці, при цьому решта деревини (50-70%) залишається ліквідною.

Тобто, несвоєчасне видалення уражених дерев на території природно-заповідного фонду Підприємства на площі 73,0 га, об'ємом деревини 807,9 м³ може призвести до втрати ліквідності деревини (мінімум 50%) та подальшої втрати доходів на суму 282,8 тис. грн (враховуючи різницю між вартістю ділової – 1,0 тис грн. за 1 м³ та дров'яної деревини - 0,3 тис. грн. за 1 м³).

При цьому, у разі внесення змін до нормативної бази щодо системи оздоровчих заходів в лісах можливий економічний ефект, а саме зменшення втрат ліквідності деревини та як наслідок отримання додаткових доходів.

Отже, за результатами проведеного дослідження встановлено, що недосконала нормативно-правова база системи оздоровчих заходів в лісах (зокрема рубок у ПЗФ, заборона рубок у період від 1 квітня по 15 червня «сезон тиші», тощо) щодо проведення санітарних рубок може призвести до упущення Підприємством вигод (внаслідок втрати ліквідності деревини) на суму 282,8 тис. гривень.

2.5 Внутрішні фактори ризиків, що негативно вплинули на ефективність діяльності Підприємства.

2.5.1 Здійснення Підприємством протягом 2018-2019 років значних витрат на ремонт будівель і споруд та благоустрою, наявність великого обсягу довгострокових зобов'язань призвели до збільшення кредиторської заборгованості та зменшення власних обігових коштів, що негативно впливає на фінансовий стан Підприємства.

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом 2018-2019 років Підприємство уклало ряд договорів із підрядниками на виконання ремонтних робіт господарських будівель необхідних для ведення мисливсько-господарської діяльності, контори господарства, будинків мисливця, гаражів, піднавісів для сіна, фазанаріїв, мийки, споруд, влаштування доріжок, огорож, інші роботи з

благоустрою, на загальну вартість 16 368 тис. грн, які виконувались протягом вказаного періоду та у поточному році.

Крім того, Підприємством було придбано основних засобів, будівельних матеріалів та інших товарно-матеріальних цінностей, які були використані при проведенні ремонтних робіт на суму 5175,0 тис. гривень.

Згідно даних бухгалтерського обліку станом на 01 січня 2020 року Державне підприємство «Лісомисливське господарство «Звірівське» являється балансоутримувачем 18 об'єктів державного нерухомого майна на які наявні технічні паспорти.

Також, згідно наданої Підприємством інформації зазначено наступне.

Матеріально-технічна база станом на 01.01.2016 року була застаріла та зношена і потребувала значних вкладень коштів, зокрема на ремонт будівель та споруд з метою подальшого їх збереження.

Також, для охорони мисливських угідь та тварин (оленів плямистих, оленів благородних, диких кабанів, зубрів, ін.) у господарстві станом на 01.01.2017 року та на 01.01.2018 року працювало 11 працівників лісової охорони, станом на 01.01.2019р. - 12 працівників, які здійснювали постійний нагляд за угіддями площею 22,362 га. Крім того, працівники здійснюють підгодівлю та догляд за тваринами.

Враховуючи сезонний вид доходу (травень-січень) ДП ЛМГ «Звірівське», у 2016-2017 роках Господарству фактично не вистачало власних коштів для оплати праці працівників, утримання будівель та споруд, які знаходяться на території, що стало причиною збиткової діяльності.

Проведеним аналізом внутрішньовідомчої структури, враховуючи географічне та адміністративне розташування, туристичної привабливості підприємства та отримання від неї додаткових коштів, із метою виконання в майбутньому функцій мисливського господарства на належному рівні з врахуванням того, що довгий час вказані об'єкти нерухомості були занедбаними, відповідно у підприємства виникла потреба у приведенні їх до належного технічного та санітарного стану. Тому, з метою покращення та створення належних умов праці працівників підприємства, а також виконуючи належним чином роль балансоутримувача вищезазначених об'єктів нерухомості та попередження передчасного зносу конструкцій і інженерного обладнання керівництвом Підприємства було прийнято рішення звернутись до підприємств Волинської області, що підпорядковуються Держлісагентству для безкоштовної передачі лісопродукції та інших цінностей з метою її подальшої реалізації та здійснення за рахунок отриманих доходів оновлення матеріально-технічної бази, зокрема ремонту будівель та споруд, благоустрою території.

Передача усіх цінностей, в тому числі лісопродукції здійснювалась за згодою лісгосподарських підприємств Волинської області та наказів Держлісагентства.

Разом з тим, ремонт будівель та споруд дозволив не тільки зберегти майно від руйнування, але й забезпечить в подальшому отримання стабільних доходів від надання мисливських та туристичних послуг, що дозволять вести господарству прибуткову діяльність та відповідно збільшення робочих місць і сплати коштів до державного та місцевих бюджетів.

Також, враховуючи зручне розташування та попит на мисливські послуги як українських так і іноземних громадян, ДП ЛМГ «Звірівське» фактично стане візитівкою Волині для мисливців, та поціновувачів активного відпочинку.

Таким чином, поточні зобов'язання протягом досліджуваного періоду збільшувались у зв'язку із проведенням ремонтів.

Слід зазначити, що надання благодійної допомоги чи безкоштовної передачі товарно-матеріальних цінностей іншим юридичним або фізичним особам фінансових планів Підприємства на 2016-2019 роки не передбачалось та фактично протягом періоду, який підлягав дослідженню не встановлено.

Відповідно до даних бухгалтерського обліку Підприємства та фінансової звітності, сукупна **кредиторська заборгованість (поточні та довгострокові зобов'язання)** Підприємства впродовж досліджуваного періоду мала тенденцію до зростання і складала станом на 01.01.2016 складала на суму 777 тис.грн, на 01.01.2017 – 1279 тис.грн, на 01.01.2018 – 1981 тис.грн, на 01.01.2019 – 5591 тис.грн та на 01.01.2020 – 11070 тис.гривень.

Так, за 2016-2019 роки **кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями** станом на 01.01.2020 складала 3227 тис.грн та в порівнянні із 01.01.2016 зросла в 10,1 раз.

В ході аудиту встановлено, що кредиторська заборгованість на вищевказану суму за довгостроковими зобов'язаннями Підприємства утворилась внаслідок одержання поворотної фінансової допомоги, згідно укладених договорів із 20-ма лісгосподарськими підприємствами області, які відносяться до сфери управління Держлісгоспінспекції на 2832,0 тис. грн, а також по розрахункам із ТОВ «Вест Консалтинг Компані» на суму 395,0 тис.грн, з якими укладено аналогічний договір про одержання поворотної фінансової допомоги.

Аналогічно, станом на 01.01.2020 зросла в 17,2 рази **кредиторська заборгованість за поточними зобов'язаннями** в порівнянні із 01.01.2016 та складала 7843 тис.гривень.

У структурі кредиторської заборгованості за поточними зобов'язаннями Підприємства станом на 01.01.2020 найбільшу питому вагу займає заборгованість за товари, роботи, послуги – 50% (або 1083 тис.грн), розрахунки з бюджетом – 14% (або 1083 тис.грн) та інші поточні зобов'язання – 28% (або 2184 тис.грн).

Залишки невикористаних запасів (виробничих запасів, готової отриманої лісопродукції та інших товарно-матеріальних цінностей, як власними силами заготовлених Підприємством так як і безкоштовно отриманих від лісгоспів області) станом на 01.01.2020 року складають 3991 тис. гривень.

При цьому, питома вага оборотних активів у загальній вартості активів Підприємства станом на 01.01.2016 року складала 6% або 92 тис.грн, на 01.01.2017 – 20% або 366 тис.грн, на 01.01.2018 – 14% або 220 тис.грн, на 01.01.2019 – 71% або 3732 тис.грн та на 01.01.2020 – 47% або 8801 тис.гривень.

Зростання вартості оборотних активів протягом 2018-2019 років відбувалося в основному за рахунок збільшення запасів Підприємства внаслідок безоплатної передачі товарно-матеріальних цінностей (лісопродукція, будівельні матеріали майно) від лісгоспів Волинської області.

Враховуючи вищевикладене, у Підприємства станом на 01.01.2020 року було недостатньо оборотних активів для покриття взятих поточних та довгострокових зобов'язань, які перевищують оборотні активи у 1,25 рази.

Отже, здійснення Підприємством протягом 2018-2019 років значних витрат на ремонт будівель і споруд та благоустрою, наявність великого обсягу довгострокових зобов'язань призвели до збільшення кредиторської заборгованості яка становила станом на 01.01.2020 року – 11070,0 тис. грн. та зменшення власних обігових коштів, що негативно впливає на фінансовий стан Підприємства.

2.5.2 Відсутність виробничих потужностей щодо переробки деревини та власних транспортних засобів для перевезення лісопродукції, призводить до значних витрат на залучення сторонніх суб'єктів господарювання щодо надання вказаних послуг, а зростання обсягу дебіторської заборгованості до недоотримання доходів Підприємством.

Аудиторським дослідженням встановлено, що у Підприємства відсутні власні виробничі потужності щодо переробки деревини.

Крім того, відсутні власні транспортні засоби для трелювання, перевезення навантаження та розвантаження деревини, що призводить до залучення приватних суб'єктів господарювання для надання послуг переробки та перевезення деревини.

Так, лише протягом 2019 року (оскільки дані витрати у Підприємстві з'явилися у 2019 році з часу включення до структури Підприємства двох лісництв), згідно даних бухгалтерського обліку та первинних документів, витрати на закупівлю у приватних суб'єктів господарювання послуг переробки та перевезення деревини склали 1951,0 тис. гривень.

Отже, відсутність виробничих потужностей щодо переробки деревини та власних транспортних засобів для перевезення лісопродукції, призводить до значних витрат на залучення сторонніх суб'єктів господарювання щодо надання вказаних послуг.

При цьому, наявність у Підприємства власних виробничих потужностей щодо переробки деревини та транспортних засобів для її перевезення та навантаження, дозволить значно зменшити затрати на реалізацію лісопродукції та підвищити доходи розрахунково на 20-30%.

(аналізуючи затрати та доходи у інших Підприємств лісової галузі Волинської області).

Однією з причин відсутності власних обігових коштів на Підприємстві є наявність дебіторської заборгованості по розрахунках за товари, матеріали, роботи та послуги, яка протягом досліджуваного періоду постійно збільшувалась.

Так, станом на 01.01.2016 року дебіторська заборгованість становила 16 тис.грн, на 01.01.2017 року 69 тис.грн, на 01.01.2018 року на 21 тис.грн, а станом на 01.01.2019 року – 480 тис.грн.(тобто дебіторська заборгованість збільшилась в 22,8 рази).

Станом на 01.01.2020 року дебіторська заборгованість становила 3564 тис.грн та відповідно в порівнянні із початком 2019 року аналогічно збільшилась на 3084 тис.гривень. (або в 7,4 рази).

У структурі дебіторської заборгованості Підприємства станом на 01.01.2020 року найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги 15% або 521 тис.грн, яка виникла внаслідок відпуску продукції без її попередньої оплати, що передбачено умовами договорів.

Також рахується інша поточна дебіторська заборгованість 2842 тис.грн (або 80 %). Крім цього, по Підприємству рахується дебіторська заборгованість по розрахунком з бюджетом на суму 201 тис.грн (або 5% від сукупної суми заборгованості).

Так, проведеним в ході аудиту дослідженням дотримання умов виконання господарських договорів на реалізацію лісопродукції укладених ДП «ЛМГ «Звірівське» із суб'єктами господарювання встановлено недотримання Підприємством вимог п.6.1 типових договорів, в частині проведенням реалізації лісопродукції покупцям без одержання 100 відсоткової авансової передоплати.

Зокрема станом на 01.01.2020 року по бухгалтерському обліку Підприємства по розрахункам із покупцями лісопродукції рахується дебіторська заборгованість в сумі 309,2 тис.грн, яка протягом I півріччя поточного року зросла на 415,3 тис.грн та становила - 724,5 тис.гривень.

Вищевказані факти свідчать про недостатнє ведення претензійно-позовної роботи та недотримання вимог п.1 ст.67, п.5 ст.75, п.1ст.173, п.1 ст.193, п.1 ст.324 Господарського Кодексу України від 16.01.2003 №436, ст.629 Цивільного Кодексу України від 16.01.2003 № 435, п.8 ПсБО 15 «Дохід», затвердженого наказом Мінфіну від 29.11.99 №290.

Слід зазначити, що посада юрисконсульта взагалі не передбачена штатними розписами на Підприємстві протягом досліджуваного періоду, що негативно впливає на претензійно-позовну роботу Підприємства.

Разом з тим, у 2019 році Підприємством укладено договір від 01.02.2019 № 3-19 із ТзОВ «Корпорація права» щодо надання юридичних послуг. Відповідно до наданих актів надання послуг вказаним Товариством протягом лютого-грудня 2019 року надано юридичних послуг на 55,0 тис. грн. та в поточному році на 25,0 тис. гривень.

Внаслідок допущення обсягів зростання дебіторської заборгованості за відпущену лісопродукцію покупцям, недостатньої претензійно-позовної роботи та відсутності посади юриста в штатних розписах, Підприємством недоотримано доходи на 724,5 тис. гривень.

2.5.3 Ефективний маркетинг (зокрема реклама) надання можливих платних послуг на території ДП «ЛМГ Звірівське», при розробленні економічно вигідних цін, враховуючи попит та моніторинг аналогічних видів на ринку України, надасть додаткові резерви доходів Підприємства.

Проведеним аналізом наданих послуг встановлено, що протягом 2016-2019 років Підприємством надавались мисливські послуги, зокрема реалізація ліцензій на копитних тварин, а саме: оленів плямистих, козуль та кабанів, відстрільних карток на хутрову та пернату дичину, організація полювання, транспортні послуги, егерські послуги, реалізація трофеїв добутих тварин.

Зокрема на Підприємстві щорічно на сезони полювання затверджувались тарифи і преїскуранти на послуги та продукцію полювання.

Так, протягом досліджуваного періоду, одержано доходів від вищезазначених послуг на 2978,1 тис. грн, в тому числі у 2016 році – 726,0 тис. грн, 2017 році – 1126,6 тис. грн, 2018 році – 753,5 тис. грн та 2019 році – 372,0 тис. гривень.

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом періоду, який підлягав дослідженню, інших додаткових послуг Підприємство не надавало, калькуляції витрат не розроблялись, преїскуранти цін і тарифи на дані додаткові можливі платні послуги не затверджувались та відповідно доходи не надходили.

Разом з тим, Підприємством у 2018-2019 роках здійснило ремонт будівель, споруд та благоустрою з метою покращення умов та якості надання мисливських послуг, проживання харчування, тощо.

Так, на території Підприємства, понад 20 га лісів із водоймами, розвинена дорожня інфраструктура, туристичні маршрути, зони рекреації, будинок мисливців із можливістю проживання та харчування і проведення нарад, конференцій, тощо. пасіка із будиночками апітерапії, спостережні вежі, альтанки, бесідки та мангальні, тощо.

Зокрема, наявні всі умови для піших та кінних маршрутів, велосипедних подорожей, проведення полювання та риболовлі, проживання та харчування.

Згідно наданої Підприємством інформації, протягом досліджуваного періоду вищезазначені послуги не надавались у зв'язку із проведенням ремонтних робіт на території ДП ЛМГ «Звірівське».

Також, відповідно до даних розділу IV «Спеціальне використання лісових ресурсів та інші заходи» річних звітів про виконання виробничо-фінансового плану по лісовому і мисливському господарству та охороні навколишнього природного середовища ф.№10-ЛГ (загальна) та наданих даних бухгалтерського

обліку, ДП «ЛМГ «Звірівське» не отримувало доходи за заготівлю другорядних лісових ресурсів (крім новорічних ялинок), здійснення побічних лісових користувань (збір ягід, грибів, лікарської сировини) та використання корисних властивостей лісів, в тому числі для рекреаційних цілей.

Також за наявності 3 рекреаційних пунктів, угоди на рекреаційну діяльність ДП «ЛМГ "Звірівське» із суб'єктами господарювання за 2016-2019 роки не укладалися.

Таким чином, враховуючи наявність оновленої протягом 2018-2019 та поточного року мисливської бази, можна стверджувати, що на Підприємстві є резерви щодо збільшення доходів при наданні нових видів послуг.

Аналізом даних інтернет-ресурсів, за наявності вищезазначеної інфраструктури, встановлено наступні можливі платні послуги ДП ЛМГ «Звірівське»:

- послуги пов'язані із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності на території Підприємства: екскурсії маркірованими маршрутами, екологічними стежками;

- послуги, пов'язані із створенням умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду: короткостроковий відпочинок (розбиття наметів і розкладання вогнищ у спеціально облаштованих та відведених для цього місцях), любительське (спортивне) рибальство, прогулянка, (подорож) на велосипеді, на конях, рекреаційні послуги;

- фотопослуги, послуги з проведення громадянами та організаціями відео-, кіно- та телевізійних зйомок у межах території Підприємства;

- розміщення, проживання та харчування мисливців, туристів, т. зв. відпочиваючих на території Підприємства;

- реалізація продукції підсобних господарств, на балансі Підприємства знаходиться пасіка, а також є можливість надавати послуги апітерапії, в тому числі методикою лікування біополем бджіл, а саме проводити комплексне оздоровлення в бджолиних біодомиках оскільки наявні два будиночки.

Крім того, слід зазначити, що відповідно до інтернет-ресурсів (<https://patriot-tour.com/volyn/zviriv-olika-cumans-ka-pushha>), Туристичним Агентством «Патріот» проводяться тури по Волині, в тому числі одноденний тур за маршрутом «Звірів-Олика-Цуманська Пуща», який вартує від 249 грн на одну особу і передбачає відвідування Звірівського лісництва.

Зокрема, проведеним аналізом прейскурантів цін на аналогічні види послуг мисливськими господарствами за наявності подібної матеріально-технічної бази та інфраструктури можливі такі надходження від наступних видів послуг (що на даний час Підприємством не надаються):

- проведення пішохідних екскурсій екологічними стежками з гідом на території – 50 грн. з людини за 3 год;

- прокат велосипедів для екскурсій екологічними стежками – 50 грн за 3 год;
- надання послуг апітерапії у бджолиних будиночках – 300 грн за 1 год;
- проживання у будиночку мисливця (в залежності від різни комфортбельності умов проживання та харчування) – 2500-5000 грн;
- оренда альтанок та бесідок із мангалами – 500-2000,0 грн на день із можливістю реалізації дров рубаних, надання працівниками послуг барбекю, серверування та подачі страв (в залежності від площі та кількості місць);
- проведення свят на території мисливського господарства із можливістю 2000 грн, з орендою конференц-залу - 10000 грн;
- послуги лазні – 200-300 грн за годину з 1 особи (із можливістю додаткових послуг харчування);
- розбиття наметових містечок - 50 грн /з людини за добу;
- прогулянка верхом на коні в лісопарковій зоні в супроводі інструктора (одна людина на коні) – 400 грн за год, абонемент на місяць (8 занять по 60 хвилин) – 1500 грн;
- утримання власних коней на території конюшні Підприємства – 4000 - 5000 грн в місяць;
- оренда площадки для пейнтболу – 1000,0 грн за день;
- риболовля (з прокатом вудок) – 70-80,0 грн за кожний кг виловленої риби.

Слід зазначити, що згідно штатних розписів відсутня посада екскурсовода (гіда) для організації послуг екскурсій.

Також, власної сторінки в інтернет-ресурсах для популяризації та реклами можливих мисливських та інших послуг у Підприємства немає. Крім того, відсутня вказана інформація щодо надання платних послуг, враховуючи оновлену матеріально-технічну базу, на сайтах Держлісагентства (<http://dklg.kmu.gov.ua/>) та Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства (<https://lisvolyn.gov.ua/>).

Аналогічно, відсутня інформація щодо надання вищевказаних послуг на сайтах Асоціації користувачів мисливських та рибальських господарств (<https://ahf.org.ua/>), ГС «Всеукраїнська мисливська спілка» (<http://gsvms.org.ua/>).

Отже, ефективний маркетинг (зокрема реклама) надання можливих платних послуг (проживання, екскурсій, катання на конях, харчування, рекреаційної діяльності, тощо) на території ДП «ЛМГ Звірівське», при розробленні економічно вигідних цін та враховуючи попит та моніторинг аналогічних видів на ринку України, надасть додаткові резерви доходів Підприємства, що значно покращить його фінансовий стан. Так, розрахункові резерви від надання вказаних послуг складають орієнтовно 850,0 тис. грн в рік.

Аналізуючи інформацію про отримані доходи та здійснення видатків на проведення господарської діяльності кафе-колиби «Явір» за період з квітня-

грудень 2019 та січень-лютий 2020 року до введення карантинних обмежень можна стверджувати наступне.

У минулому 2019 році доходи від діяльності кафе-колиби «Явір» становили 6611,7 тис.грн, а витрати в сумі 6345,4 тис.грн, тобто додержані доходи перевищували витрати на 266,3 тис.грн, але за січень-лютий 2020 року – витрати (1302,9 тис.грн) перевищують доходи на 326 тис.гривень.

Основою складовою витрат кафе-колиби «Явір» є оплата праці із нарахуваннями, у 2019 році склала 3031,9 тис. грн, аналогічно за 2 місяці 2020 року – заробітна плата із нарахуваннями складає 698,9 тис.гривень.

Фактична чисельність працівників кафе-колиби «Явір» на 01.06.2020 року становить 22 особи, що становить 40% від загальної фактичної чисельності працівників Підприємства.

2.5.4. Система внутрішнього контролю на ДП «ЛМГ «Звірівське» не дозволяє своєчасно та у повній мірі виявляти всі недоліки у його діяльності.

Дослідження стану внутрішнього контролю встановлено, що основні ми документами, які регулюють внутрішній контроль у ДП «ЛМГ «Звірівське», є:

- Статут Підприємства, затверджений наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 24.05.2018 №429 та від 26.04.2019 року;
- Контракт із керівником підприємства;
- Накази Підприємства «Про облікову політику на підприємстві» і «Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику підприємства»;
- Положення про структурні підрозділи, посадові інструкції працівників.

Управління Підприємством на протязі досліджуваного періоду здійснювали в.о.директора - головний мисливствознавець Перхалюк О.І. – з 29.09.2015 по 03.02.2016 року; директор Байцим С.В. – з 03.02.2016 по 14.06.2017 року; в.о.директора - головний мисливствознавець Смічик С.П. – з 15.06.2017 року по 09.08.2018 та директор Смічик С.П. – з 10.08.2017 по 13.09.2018 року; директор Тишковець С.М.– з 14.09.2018 року та станом на дату завершення аудиту.

За умовами контракту, керівник Підприємства зобов'язаний безпосередньо і через адміністрацію здійснювати поточне керівництво Підприємством, забезпечувати ефективне використання і збереження закріпленого за підприємством державного майна.

Крім того, керівник Підприємства відповідно до контракту зобов'язаний забезпечити виконання показників ефективності використання державного майна і прибутку.

Разом з тим, за 2016-2017 роки керівниками не забезпечено отримання Підприємством прибутку, чим недотримано умов контрактів та п. 3.1 Статуту Підприємства та Стратегічного плану ДП МГ «Звірівське».

В ході проведення аудиту встановлено, що станом на 01.06.2020 року на Підприємстві було **наявні 13 вакансій** при затверджених штатним розписом 69 посад, **тобто не заповнено близько 20 % посад**, а саме:

- адміністрація – 5 вакансій (або 28% від 18 штатних посад), а саме головного лісничого, головного бухгалтера, провідного економіста, інженера з охорони та захисту лісу та інженера з охорони праці та техніки безпеки;
- кафе-колиба «Явір» - 4 вакансії (або 15% від кількості затверджених 26 штатних посад), фактично заповнені 22 посади;
- мисливська дільниця – 3 вакансії егерів (43% від кількості штатних посад).

Також, не вирішено питання щодо призначення на посади лісничих з Звірівському та Мощаницькому лісництвах ДП «ЛМГ «Звірівське», на даний час з обох лісництв призначені тимчасово виконуючі обов'язків лісничих.

Посада юрисконсульта (юриста) взагалі не була передбачена штатними розписами на Підприємстві протягом досліджуваного періоду, разом з тим на Підприємстві наявні значні обсяги дебіторської заборгованості, що свідчить про відсутність належної претензійно-позовної роботи.

Так, окремі вищеперераховані посади (головний лісничий, інженер ОЗЛ, тощо) на Підприємстві які є вакантними станом на 01.01.2020 та на момент завершення аудиту, також є відповідальні виконавцями виконання Стратегічного плану Підприємства на 2019-2023 роки.

При цьому, документів, що підтверджують вжиття заходів щодо заповнення вакансій Підприємством у минулих роках для аудиту не надано, у поточному році Підприємство подавало звітність до центру зайнятості (інформація про попит на робочу силу (вакансії)), в якому вказало про наявність 3-ох вакансій на посади головного бухгалтера, провідного економіста та бухгалтера.

Підрозділ внутрішнього контролю (аудиту) на Підприємстві відсутній. Разом з тим, згідно наказів Підприємства, у 2017-2019 та лютого 2020 року затверджувались основні засади здійснення внутрішнього фінансового контролю, якими визначались адміністративні регламенти щодо цілей учасників процесу контролю, наявні посадові інструкції відповідальних фахівців та працівників Підприємства.

Накази про розподіл обов'язків між працівниками Підприємства у випадку відсутності керівника – відсутні, аналогічно на Підприємстві графік документообігу, правила прийому документів на виконання, їх реєстрації та обробки, Положення про дотримання законодавства щодо зберігання та знищення бухгалтерських документів - в наявності не має, а також перелік посадових осіб, які мають право підписувати первинні документи на здійснення господарських операцій, пов'язаних із відпуском (витрачанням) грошових

коштів, товарно-матеріальних цінностей, основних засобів, нематеріальних активів та іншого майна.

Впродовж періоду, що досліджувався, директор Підприємства самостійно вирішував питання діяльності Підприємства, за винятком тих, що віднесені Статутом №276 Підприємства до компетенції Органу управління майном та Управління.

Відповідно до Статуту №276, директор Підприємства несе повну відповідальність за стан діяльності Підприємства.

Операції фінансово-господарської діяльності у бухгалтерському обліку Підприємства відображались на рахунках, визначених наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування».

У період з 01.01.2016 по 31.12.2019 року бухгалтерський облік на Підприємстві здійснювався автоматизовано за допомогою комп'ютерної програми 1С «Підприємство».

Ведення бухгалтерського обліку на Підприємстві здійснювала бухгалтерська служба на чолі з головним бухгалтером.

Слід зазначити, що на час проведення аудиту головний бухгалтер ДП «ЛМГ «Звірівське» перебуває в декретній відпустці з січня 2020 року, покладання обов'язків головного бухгалтера на іншу посадову особу Підприємства або взяття на посаду головного бухгалтера іншої особи наказом не оформлено.

В ході аудиту встановлено, що на Підприємстві наявний Колективний договір на 2004-2005 роки укладений між адміністрацією ДП «ЛМГ «Звірівське» і профспілковим комітетом трудовим колективом, який зареєстрований з Управлінням праці та соціального захисту населення Ківерцівської райдержадміністрації від 29.06.2004 № 29 (останні зміни внесені у 2011 році).

Згідно наданої інформації Підприємством в ході аудиту вказано, що на даний час у зв'язку із зміною назви на ДП «ЛМГ «Звірівське», приєднанням двох лісництв (Мощаницького і Звірівського) та кафе-колиба «Явір» і відповідно з метою врегулювання виробничих, трудових та соціальних відносин трудового колективу з адміністрацією розробляється новий колективний договір, а наразі користуються старим колективним договором.

Дослідженням процедур внутрішнього контролю встановлено, що на Підприємстві створено постійно діючу інвентаризаційну комісію та призначено матеріально-відповідальних осіб.

Варто зауважити, що згідно ст.10 Закону №996 та п.6 Положення №879 визначено, що для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити перед складанням річної бухгалтерської звітності – інвентаризацію активів та зобов'язань, під час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка.

За результатами проведеної, в ході аудиту у червні 2020 року, інвентаризації державного майна та основних засобів згідно наказу директора Підприємства, комісією виявлено лишки 7 об'єктів державного майна (які не виявлені попередніми інвентаризаціями майна), а саме:

- капличка (площа 8 кв.м) з дерев'яного бруса, обшита сайдингом, під металочерепицею вартістю 102,5 тис.грн;
- фазанарій (з дерев'яного бруса) обтягнутий металічною сіткою на 18,0 тис.грн;
- навіс для сіна (площа 30 кв.м) з бруса на 19,5 тис.грн;
- навіс для дров (дровярня) (площа 12 кв.м) з бруса на 2,5 тис.грн;
- будиночок охорони (прохідна площа 10 кв.м) з дерев'яного бруса, під металочерепицею на 98,5 тис.грн;
- велостоянка на металічних стовпах під метало черепицею на 3,0 тис.грн;
- вбиральня з цегли під металочерепицею на 6,5 тис.грн;

Вищезазначені факти встановлено внаслідок неякісного проведення інвентаризацій у минулих періодах, чим недотримано ст.10 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV та п.6 Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 №879.

За результатами інвентаризації вищеперераховані лишки майна було оприбутковано на баланс Підприємства на загальну суму 250,5 тис. гривень.

Також аудитом встановлено, що на балансі Підприємства згідно даних бухгалтерського обліку на субрахунок 107 «Робоча і продуктивна худоба рахуються 3 коня первісною вартістю 9,7 тис. грн, які виявлені як нестача згідно з результатами інвентаризації, проведеної у лютому 2017 року, чим недотримано Вимоги Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291, ч.1,5 ст.9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV та п.2.2, 3.2, 3.5 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України 24.05.1995 № 88 та завищено вартість активів на вказану суму.

Згідно інформації Підприємства, вказані коні перебувають на балансі Підприємства у зв'язку із розслідуванням кримінальної справи Ківерцівським відділом поліції ГУНП у Волинській області по факту нестачі товарно-матеріальних цінностей, які виявлені в ході інвентаризації проведеної у 2015 році.

В ході аудиту вартість нестачі 3 коней на суму 9,7 тис. грн віднесено на позабалансовий рахунок 072 «Невідшкодовані нестачі і втрати від псування цінностей».

Аудиторським дослідженням встановлено, що протягом періоду, що підлягав аудиту на Підприємстві не було призначено згідно наказу відповідальну

посадову особу за здійсненням контролю за правильністю виконання ремонтно-будівельних робіт на об'єктах та спорудах Підприємства.

В той же час, протягом 2018-2019 років Підприємство уклало ряд договорів із підрядниками на виконання ремонтних робіт з поточного ремонту господарських будівель необхідних для ведення мисливсько-господарської діяльності, контори господарства, будинків мисливця, гаражів, піднавісів для сена, фазанаріїв, мийки, споруд, влаштування доріжок, огорож, інші роботи з благоустрою, які виконувались протягом вказаного періоду, а також проводились у поточному 2020 році.

Розрахунок за виконані роботи у 2018-2019 роках згідно договорів здійснюється на підставі актів виконаних робіт, всі роботи підтверджено даними актів приймання виконаних будівельних робіт ф. № КБ-2в, довідками про вартість виконаних будівельних робіт та витрати ф.КБ-3 та даних бухгалтерського обліку.

Збір інформації, в ході аудиту, у підрядників щодо документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку ДП «ЛМГ «Звіриське» не проводився у зв'язку із карантинними обмеженнями введеними постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 "Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2" та постановою КМУ від 20 травня 2020 р. № 392 Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» (з тому числі у зв'язку із забороною транспортних перевезень пасажирів).

В ході аудиту було надіслано запити до підрядників вищевказаних робіт з поточного ремонту споруд, будівель та інших робіт з благоустрою, які виконувались протягом 2018-2019 років на території ДП «ЛМГ «Звіриське» було надіслано запити з метою документального та фактичного підтвердження виду, обсягу і якості операцій та розрахунків для з'ясування їх реальності та повноти відображення в обліку об'єкт контролю. За результатами отриманих інформації та копій документів від 6 суб'єктів господарювання розбіжностей в обліку Підприємства по розрахункам із підрядними організаціями не встановлено.

Крім того, в ході аудиторського дослідження комісією з числа представників замовника та підрядників, за участю працівника відділу контролю у галузі промисловості, інфраструктури та ЖКГ Управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області Сеника М.Я. проведено вибіркові контрольні перевірки правильності обсягів виконаних робіт з поточного ремонту будівель і споруд та робіт з благоустрою на території Підприємства (вкладання бруківки, влаштування верхнього шару із дрібнозернистої асфальтобетонної суміші, ремонт фасадів адмінконтори Лісгоспу, будинку мисливця, приміщень гаражів), якими завищення обсягів робіт не виявлено.

Так, згідно п.3.18 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, який затверджений наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 05.07.2013 №293 «Про прийняття національного стандарту ДСТУ Б Д.1.1-1:2013», кошторис робіт складається за примірною формою КБ-2в «Акт приймання виконаних робіт» та за примірною формою КБ-3 «Довідка про вартість виконаних будівельних робіт та витрати», якщо роботи проводяться за кошти державних підприємств.

Однак, в ході аудиторського дослідження вставлено, що окремими підрядниками було недотримано вимоги п.3.18 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, а саме:

-ПП "Євроклімат" акт виконаних робіт (монтажні роботи) за березень, липень 2019 року на суму 141,1 тис.грн зроблено не у формі КБ- 2В;

-ТОВ "Акс-буд" акт виконаних робіт (влаштування фасадних конструкцій, влаштування примикань, поклейка бутилової стрічки) за липень 2019 року на суму 76,1 тис.грн не відповідає нормам законодавства - не розписані конкретні роботи і розцінки, не у формі КБ 2В, відсутні записи щодо матеріалів, які використані;

- ПП "Спеціалізований водний центр "Аналіз води" монтаж системи очистки води та пусконаладжувальні роботи монтажні роботи на суму 54,5 тис.грн оформлено накладною від 25.09.2018 № РН-0000242, тобто види робіт не розписані та не сформовано у формі акту виконаних робіт за ф.КБ-2в.

Крім того, в ході аудиторського дослідження виявлено факти неправильного застосування коефіцієнтів (усередненого показника) для визначення кошторисного прибутку, чим було недотримано вимог п.6.1.2, 6.2.2 Настанови щодо визначення загальновиробничих і адміністративних витрат та прибутку ДСТУ-Н Б Д.1.1-3:2013, а саме:

- ТОВ "Луцьктехнобуд" в актах виконаних робіт (встановлення металевих елементів турнікету типу "Квадрат" та влаштування перехідного містка) за жовтень-грудень 2018 року на загальну суму 132,2 тис. грн, застосовано коефіцієнт в розмірі 16,1 замість 6,8 внаслідок чого зайве нараховано підрядником розмір кошторисного прибутку в сумі 1,8 тис. грн, який замовником сплачено;

- ФОП Смага Т.Є. в актах виконаних робіт з поточного ремонту будинку мисливця (монтаж металопластикових конструкцій) за червень 2019 року на загальну суму 623,5 тис. грн., застосовано коефіцієнт в розмірі 12 замість 6,8, внаслідок чого зайве нараховано підрядником розмір кошторисного прибутку в сумі 3,5 тис. грн, а замовником його сплачено.

Також, в ході аудиторського дослідження виявлено факти неправильного обрахунку підрядниками податку в розрахунку №П-137 до актів ф.КБ-2в внаслідок невірної визначення бази обсягу реалізації продукції (наданих послуг) виконаної власними силами по причині врахування вартості матеріалів замовника, чим було недотримано вимоги п.5.8.16 Правил визначення вартості будівництва ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, а саме:

- ФОП Шкарадюк М.В. в акті виконаних робіт (з поточного ремонт приміщень (фазанарій, господарська будівля 3, гараж, будинок егеря, приміщення бані та господарської будівлі) за березень 2019 року на суму 186,7 тис. грн, зайво нараховано податків, встановлених чинним законодавством на суму 5,0 тис. грн;

- ФОП Смага Я.Є. в акті виконаних робіт (поточний ремонт будинку мисливця) за червень 2019 року на суму 175,0 зайво нараховано податків, встановлених чинним законодавством на суму 3,0 тис. грн.

Вищезазначені недоліки призвели до завищення вартості виконаних ремонтних робіт на 13,3 тис. гривень.

В ході аудиту підрядниками забезпечено відшкодування вартості виконаних робіт на вищевказані суми.

При цьому, як зазначено вище, у штатному розписі Підприємства відсутня посада головного інженера (спеціаліста) до посадових обов'язків якого входило б перевірка правильності проведення та вартості ремонтно-будівельних робіт.

Окремо слід зазначити про облік житлового фонду, який знаходиться на балансі на ДП «ЛМГ «Звірівське».

Так, станом на 01.01.2020 року та на час проведення аудиту на облік Підприємства рахувалися 3 житлові одноквартирні будинки.

Зокрема, два з них за адресою Ківерцівський район, с. Діброва, вул. Митрофанівська, 10 (балансова вартість 3,8 тис.грн, загальна площа 72,8 кв.м (жила – 41,6 кв.м), введений в експлуатацію у 1983 році, івн.№5) та с. Діброва, вул. Митрофанівська, 11 (балансова вартість 119,3 тис.грн, загальна площа 73,5 кв.м (жила – 41,4 кв.м), введений в експлуатацію у 1983 році, івн.№4).

Згідно розпорядження Ківерцівської райдержадміністрації від 22.04.2019 № 80, розглянувши клопотання ДП ЛМГ «Звірівське» від 13.03.2019 № 98, вищевказані житлові будинки виключено із числа службових.

Для аудиту надано лист ДП «ЛМГ «Звірівське» від 06.09.2019 №343 адресований Волинському обласному управлінню лісового та мисливського господарства про ініціювання перед органом управління майном питання щодо можливості передачі у приватну власність шляхом безоплатної приватизації для працівників Підприємства.

Волинське обласне управління мисливського та лісового господарства листом від 30.09.2019 №07-19/1473-19 надіслано на адресу ДП «ЛМГ «Звірівське» лист Держлісагентства від 24.09.2019 №05-34/7434-19, який адресований ВОУЛМГ та в якому зазначено, що вирішення питання приватизації державного житлового фонду, яке не є службовим, належить до компетенції державного підприємства у віданні якого знаходиться державний житловий фонд.

В подальшому згідно актів прийому-передачі від 22.10.2019 (на підставі розпоряджень Підприємства від 22.10.2019 №376 і №377) вищевказані житлові будинки були передано Підприємством у приватну власність вищеперерахованих працівників Підприємства та згідно витягів з Державного реєстру речових прав на

нерухоме майно при реєстрації прав власності від 28.10.2019 №186500321 і №186450880 перебувають у приватній власності [...].

З приводу третього будинку, який знаходиться за дерев'яною огорожею (доступ до якого закритий) за адресою Ківерцівський район, [...], [...], [...], - згідно наданих для аудиту документів встановлено наступне.

Так, згідно протоколу спільного засідання адміністрації та профспілкового комітету держобеднання «Волиньліс» від 22.12.2004 року №11 – даний житловий будинок було виділено як службовий для проживання генерального директора ДЛГО «Волиньліс» [...].

Також, надано лист Держлісагентства від 20.01.2012 №05-42/319-12 «Щодо переведення до житлового фонду», який надіслано начальнику Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства перебував [...], за результатами розгляду листа від 06.10.2011 №03-1254 та повідомлено наступне.

Держлісагентство надає дозвіл ДП «ЛМГ «Звірівське» на переведення у житловий фонд та надання житла для [...], який розташований за адресою Ківерцівський район, [...], площею 130 кв.м, в т.ч. жилою 81,5 кв.м, залишкова вартість становила 79,3 тис.гривень.

Розпорядженням голови Ківерцівської райдержадміністрації Колісника З.Б. від 01.03.2012 №89 вищевказаний житловий будинок – чотирикімнатний цегляний будинок (лісовий кордон) (загальною площею 106 кв.м, житловою 67,6 кв.м) побудований у 1975 році та переобладнаний у 2005 році (збільшено загальну площу до 130 кв. і житлову до 81,5 кв.м згідно із технічним паспортом) було виключено з числа службових, які рахувалися на балансі ДП «ЛМГ «Звірівське».

Підставою для прийняття даного розпорядження було клопотання ДП «ЛМГ «Звірівське» від 14.02.2012 №8 та від 24.02.2012 року №10 про виключення квартири із числа службових, на час звернення Підприємства - начальником Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства перебував Колісник Б.І.

Відповідно до свідоцтва від 24.07.2013 №6724019 про право власності на нерухоме майно, виданого реєстраційною службою Ківерцівського районного управління юстиції Волинської області - площа житлового будинку становить 132,7 кв.м (в т.ч. житлова площа 83,4 кв.м), форма власності – державна, власником є ДП «ЛМГ «Звірівське».

Згідно інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та реєстру прав власності на нерухоме майно від 11.02.2019 №155829191, власником житлового будинку за адресою Ківерцівський район, [...], (загальною площею 132,7 кв.м, в т.ч. житловою площею 83,4 кв.м) є ДП «ЛМГ «Звірівське».

Відповідно до наказу Держлісагентства від 13.03.2019 № 151 (враховуючи рішення Звірівської сільської ради і лист Волинського обласного управління

лісового та мисливського господарства від 30.02.2019 № 07-20/336) та акту прийому-передачі відомчого житлового фонду у комунальну власність без дати та номеру, комісією (утвореною відповідно до рішення Звірівської сільської ради Ківерцівського району від 10.05.2019 № 25/9) проведено обстеження житлового будинку за адресою: ... загальною площею 132,7 м² та передано його з балансу Підприємства на баланс Звірівської сільської ради Ківерцівського району.

Разом з тим, згідно даних бухгалтерського обліку, вищезазначені 3 житлові будинки первісною вартістю 263,1 тис. грн на даний час обліковуються на субрахунку 103 «Будинки та споруди», чим недотримано вимоги ч.1,5 ст.9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-ХІУ та п.2.2, 3.2, 3.5 Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88, внаслідок чого завишена вартість активів Підприємства на вказану суму.

Також, для аудиту надано договір про відшкодування (компенсацію) вартості спожитої електроенергії жителями даного житлового будинку, станом на 01.01.2020 року по даних обліку ДП «ЛМГ «Звірівське» заборгованість була відсутня.

На даний час Підприємством готується відповідний пакет документів на списання вищевказаних об'єктів нерухомого майна з балансу Підприємства.

Таким чином, наявна система внутрішнього контролю на Підприємстві, зокрема відсутність відповідних спеціалістів, окремі недоліки в його діяльності не в повній мірі забезпечує виявлення ризиків у його діяльності, що може негативно вплинути на якість виконання функцій і завдань ДП ЛМГ «Звірівське». Вказане свідчить про недостатній рівень функціонування системи внутрішнього контролю на Підприємстві.

III. ВИСНОВКИ

За результатами аудиторського дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства встановлено, що у господарській діяльності Підприємства існує ряд негативних тенденцій, про що свідчить коливання відповідних коефіцієнтів.

Так, діяльність Підприємства у 2016-2017 роках була збитковою, внаслідок чого не забезпечено виконання статутних завдань та планових показників щодо отримання прибутку, передбачених фінансовими планами та стратегічним планом розвитку Підприємства.

При цьому, у 2018-2019 роках діяльність Підприємства забезпечувала отримання прибутку. Разом з тим, аналіз фінансово-господарської діяльності Підприємства у досліджуваному періоді свідчить про затримання темпів

зростання та розвитку Підприємства, неповне використання активів, зростання зобов'язань та збільшення залежності від залучених джерел.

За результатами державного фінансового аудиту діяльності ДП «ЛМГ «Звірівське» за період з 01.01.2016 по 31.12.2019 року встановлено ряд факторів ризику (зовнішніх та внутрішніх), які негативно впливали на повноту отримання доходів, обґрунтованості понесених витрат, достовірність їх формування і відображення в обліку та призвели (можуть призвести) до непродуктивних витрат та упущених вигод (доходів) в сумі **12 млн. 890 тис. грн**, завищення в обліку активів на **272,8 тис. грн** та лишків на **250,5 тис. грн**. Дослідженням встановлено резервів щодо збільшення доходів на суму **20,9 млн. гривень**.

Зокрема встановлено наступне.

У Стратегічному плані розвитку на 2019-2023 роки не передбачено зростання планових прогнозних обсягів прибутку протягом 5 років (прогнозовані показники прибутку складають – 2 тис. грн за кожен рік).

Відсутність бюджетного фінансування на відновлення популяції звірів, з тому числі зубра, негативно впливає на збереження тваринного світу Волинської області та може призвести в подальшому до неефективного використання раніше вкладених коштів Підприємства на суму **12,0 тис. гривень**.

Також, відсутність фінансування Підприємства з державного бюджету на охорону лісу, неналежне забезпечення автотранспортом, зброєю, сучасною технікою і обладнанням для оперативного виявлення незаконних рубок та полювань, незначна кількість працівників лісової охорони негативно впливає на збереження лісу та державного мисливського фонду, що призводить до збитків. Зокрема внаслідок незаконних рубок та полювань на території мисливських угідь ДП ЛМГ «Звірівське» протягом досліджуваного періоду нанесено шкоди та збитків на **787,2 тис. грн** по яких не встановлено винних осіб.

За результатами проведеного дослідження встановлено, що недосконалі нормативно-правова база системи оздоровчих заходів в лісах (зокрема рубок у ПЗФ, заборона рубок у період від 1 квітня по 15 червня - «сезон тиші», тощо) щодо проведення санітарних рубок може призвести до упущення Підприємством вигод (внаслідок втрати ліквідності деревини) на суму **282,8 тис. гривень**.

Значний обсяг видатків на охорону та ведення мисливського господарства, які в декілька разів перевищують доходи від даного виду діяльності, негативно впливають на фінансовий стан Підприємства.

На даний час у Підприємстві відсутній затверджений Проект організації та розвитку мисливського господарства, що визначає основні напрямки діяльності ДП ЛМГ «Звірівське» в ході ведення мисливського господарства.

Зростання протягом періоду, що підлягав дослідженню, податкового навантаження на Підприємство негативно впливає на його фінансову діяльність, зокрема на наявність власних обігових коштів, що не сприяє ефективному веденню лісового та мисливського господарства та оновлення матеріально-технічної бази.

Ефективна та оперативна співпраця Підприємства із ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «АПУ» забезпечить вчасне завершення процедури оцінки впливу на довкілля та пришвидшить в майбутньому затвердження розрахункової лісосіки. Так, затвердження розрахункової лісосіки надасть змогу Підприємству щорічно здійснювати заготівлю деревини від рубок головного користування орієнтовно в кількості 11,8 тис. м³ та відповідно отримувати доходи близько **20 млн. грн в рік.**

Здійснення Підприємством протягом 2018-2019 років значних видатків на ремонт будівель і споруд та благоустрою, наявність великого обсягу довгострокових зобов'язань призвели до збільшення кредиторської заборгованості, яка становила станом на 01.01.2020 року – **11 млн. 70 тис. грн.** та зменшення власних обігових коштів, що негативно впливає на фінансовий стан Підприємства.

Створення Підприємством власних виробничих потужностей щодо переробки деревини та транспортних засобів для її перевезення та навантаження дозволить значно зменшити затрати на реалізацію лісопродукції та підвищити доходи розрахунково на 20-30%.

Внаслідок неналежного стану розрахункової дисципліни на Підприємстві, допущення обсягів зростання дебіторської заборгованості за відпущення лісопродукцію покупцям, відсутності претензійно-позовної роботи та посади юриста в штатних розписах, Підприємством недотримано доходи на **724,5 тис. гривень.**

Ефективний маркетинг (зокрема реклама) надання можливих платних послуг (проживання, екскурсій, катання на конях, харчування, рекреаційної діяльності, тощо) на території ДП «ЛМГ Звірівське», при розробленні економічно вигідних цін та враховуючи попит та моніторинг аналогічних видів на ринку України, надасть додаткові резерви доходів Підприємства, що значно покращить його фінансовий стан. Так, розрахункові резерви від надання вказаних послуг складають орієнтовно **850,0 тис. грн в рік.**

Наявна система внутрішнього контролю на Підприємстві, зокрема відсутність відповідних спеціалістів, окремі недоліки в його діяльності, не в повній мірі забезпечує попередження та усунення можливих ризиків у його діяльності, що може негативно вплинути на якість виконання функцій і завдань ДП ЛМГ «Звірівське».

Так, за результатами інвентаризації виявлено лишки майна, які оприбутковано на баланс Підприємства на загальну суму **250,5 тис. гривень.**

Також, встановлено завищення вартості активів на **272,8 тис. гривень.**

В ході аудиторського дослідження вставлено, що окремими підрядниками було недотримано вимоги п.3.18 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 в частині правильності складання актів приймання виконаних робіт. В тому числі аудитом встановлено завищення вартості виконаних ремонтних робіт на **13,3 тис. грн,** які усунуті в ході аудиту.

IV. РЕКОМЕНДАЦІЇ

З урахуванням результатів аудиту, а також з покращення фінансово-господарської діяльності ДП «ЛМГ «Звірівське», збільшення доходів та ефективного використання активів рекомендується:

На рівні ДП «ЛМГ «Звірівське»:

1. Посилити контроль за якістю виконання фінансового плану та стратегічного плану розвитку, в частині отримання прибутків, доходів та здійснення витрат.

2. Внести зміни до стратегічного плану розвитку щодо зростання планових прогнозних обсягів прибутку та в частині передбачення всіх видів діяльності у зв'язку із реорганізацією Підприємства (приєднання двох лісництв Звірівського та Мощаницького і кафе-колиби «Явір») та переглянути цілі завдання.

3. Ініціювати перед Волинським обласним управлінням лісового та мисливського господарства питання щодо звернення до Держлісагентства, Волинської обласної ради, Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА з приводу можливого виділення бюджетних коштів на 2021 рік для фінансування витрат на охорону лісу та розвиток і збереження мисливського господарства, в тому числі фінансування «Програми збереження та відновлення субпопуляції бізона європейського у Волинській області».

4. Для здійснення оперативного виявлення фактів незаконних рубок та браконьєрства посилити співпрацю з правоохоронними органами, зокрема можливість здійснювати спільні рейди.

5. Передбачити у фінансовому плані на 2021 рік капітальні видатки на придбання автомобілів для патрулювання лісу, зброї, сучасної техніки і обладнання для оперативного виявлення незаконних рубок та полювань, а також транспортних засобів для перевезення деревини та переробки лісопродукції.

6. Звернутись до Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА щодо завершення процедури погодження Проект організації та розвитку мисливського господарства.

7. Вжити заходів щодо виконання умов договору із ТзОВ «Науково-виробниче підприємство «АПУ» та продовжити співпрацю Підприємства щодо оперативного завершення процедури оцінки впливу на довкілля.

8. Вжити заходів щодо зменшення та погашення кредиторської заборгованості, в тому числі довгострокових зобов'язань.

9. Вжити заходів щодо погашення поточної дебіторської заборгованості за реалізовану лісопродукцію.

10. Провести моніторинг ринку України, розробити калькуляції та затвердити економічно вигідні ціни на додаткові види можливих платних послуг

(рекреація, туризм, проживання, харчування, апітерапія, екскурсії, рибальство, тощо).

11. Вжити заходів щодо заповнення вакантних посад на Підприємстві, зокрема повного укомплектування штатної чисельності (в тому числі головного бухгалтера, головного лісничого, інженерів, егерів) шляхом звернення до територіальних центрів зайнятості.

12. Вжити заходів щодо наповнення доходів Підприємства від побічного лісового користування (сік, ягоди, мед, тощо).

13. Здійснювати постійне підвищення фахового рівня спеціалістів підприємства (лісничих, майстрів лісу, інженерів лісового господарства) з питань діагностики, симптоматики ураження ділянок лісу шкідниками, зокрема верхівковим короїдом, та системи локалізації його поширення шляхом участі у цільових навчаннях, науково-практичні семінарах, періодичних польових тренінгах, нарадах. Вжити заходів щодо отримання лімітів та дозволів на здійснення санітарних рубок у природно-заповідному фонді.

14. Внести зміни до штатного розпису Підприємства щодо введення посад головного інженера, спеціаліста з кадрової роботи, юрисконсульта з метою якісного виконання заходів передбачених стратегічним планом розвитку та статутними завданнями.

15. Прийняти накази про розподіл обов'язків між працівниками Підприємства у випадку відсутності керівника, графік документообігу, правила прийому документів на виконання, їх реєстрації та обробки, Положення про дотримання законодавства щодо зберігання та знищення бухгалтерських документів.

V. Додатки.

1. Протокол узгодження аудиторського звіту;
2. Аналіз фінансово-господарської діяльності Підприємства.
3. Перелік джерел інформації

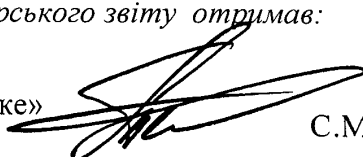
Начальник відділу контролю в аграрній галузі, екології та природокористування
Управління
Західного офісу Держаудитслужби у
Волинській області

О.В.Олійник

Один примірник аудиторського звіту отримав:

Директор Державного підприємства
«Лісомисливське господарство «Звірівське»

С.М.Тишковець

VI. Джерела інформації

1. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 № 3852-ХІІ.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-ІУ.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 №435-ІУ.
4. Закон України «Про мисливське господарство та полювання» від 22.02.2000 за №1478-ІІІ.
5. Санітарні правила в лісах України в редакції постанови КМУ від 26.10.2016 №756.
6. Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 №2894-ІІІ.
7. Податковий кодекс України від 01.12.2010 №2755-УІ.
8. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-ХІУ.
9. Закон України «Про управління об'єктами державної власності» від 21.09.2006 №185-V.
10. Положення про державну лісову охорону, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16.09.2009 №976.
11. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 02.03.2015 № 205.
12. Порядок видачі спеціальних дозволів на використання лісових ресурсів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2007 № 761.
13. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 25.03.2006 № 170.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1153 «Про внесення змін до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями».
15. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 за №88.
16. Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України, затверджені наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 21.01.2013 за №9.
17. Рекомендації Міністерства юстиції України «Про порядок ведення претензійної та позовної роботи на підприємстві, в установі, організації» від 15.01.1996 №2.
18. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт,

послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України, затверджені наказом Держлісагентства від 14.05.2014 №124.

19. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 №879.

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73.

21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 №92.

22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 №246.

23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99 №237.

24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20.

25. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290.

26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318.

27. Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 №1213.

28. Статут ДП «ЛМГ «Звірівське», затвердженого наказом Державного агентства лісових ресурсів України від 26.04.2019 №276.

29. Контракт керівника, укладений із Державним агентством лісових ресурсів України.

30. Посадові інструкції працівників Підприємства.

31. Накази «Про облікову політику та організацію бухгалтерського обліку на підприємстві».

32. Стратегічні плани розвитку Підприємства на 2015-2019 роки та 2019-2023 роки, затверджені Держлісагентством відповідно 23.10.2014 та 30.10.2019 року.

33. Фінансові плани Підприємства на 2016-2019 роки.

34. Показники виконання фінансових планів Підприємства за 2016-2019 роки.

35. Фінансова звітність ф.№1 «Баланс», ф.№2 Звіт про фінансові результати», ф.№3 «Звіт про рух грошових коштів», ф.№4 «Звіт про власний капітал» та ф.№5 «Примітки до фінансової звітності» за 2016-2019 роки.

36. Статистична та податкова звітність Підприємства за 2016-2019 роки.

37. Звіти про виконання виробничо-фінансового плану по лісовому і мисливському господарству та охороні навколишнього природного середовища ф.№10-ЛГ (загальна) за 2016-2019 роки.

38. Звіти про облік, добування та розведення мисливських тварин ф.№2-тл (мисливство) за 2016-2019 роки.

39. Розпорядчі документи, первинні бухгалтерські документи, реєстри: бухгалтерського обліку, Головні книги за 2016-2019 роки.

40. Колективний договір Підприємства.

41. Накази, звіти, таблиці та інші довідкові матеріали надані ДП «ЛМГ «Звірівське».

42. Інформація з мережі Internet.

Додаток до Методики проведення Державно-фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання(пункт 6.4)

**Протокол
розбіжностей до аудиторського звіту**

Державне підприємство «Лісомисливське господарство «Звірівське»

(найменування об'єкту аудиту)

за період з 01.01.2016 по 31.12.2019

(період, який підлягав аудиту)

Олійник Олександр Вікторович

(прізвище, ім'я, по батькові державного аудитора)

та

Тишковець Сергій Миколайович

(прізвище, ім'я, по батькові керівника об'єкту аудиту)

розглянули та обговорили аудиторський звіт щодо діяльності

Державного підприємства «Лісомисливське господарство «Звірівське»

(найменування об'єкту аудиту)

за період з 01.01.2016 по 31.12.2019

(період, який підлягав аудиту)

Зуваження до аудиторського звіту, які не враховані державним аудитом:

Відсутні

Начальник відділу контролю в аграрній галузі, екології та природокористування управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області

(державний аудитор)

О.В.Олійник

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Директор Державного підприємства «Лісомисливське господарство «Звірівське»

(керівник об'єкту аудиту)

С.М. Тишковець

(підпис)

(ініціали, прізвище)

«14» липня 2020 року

«14» липня 2020 року